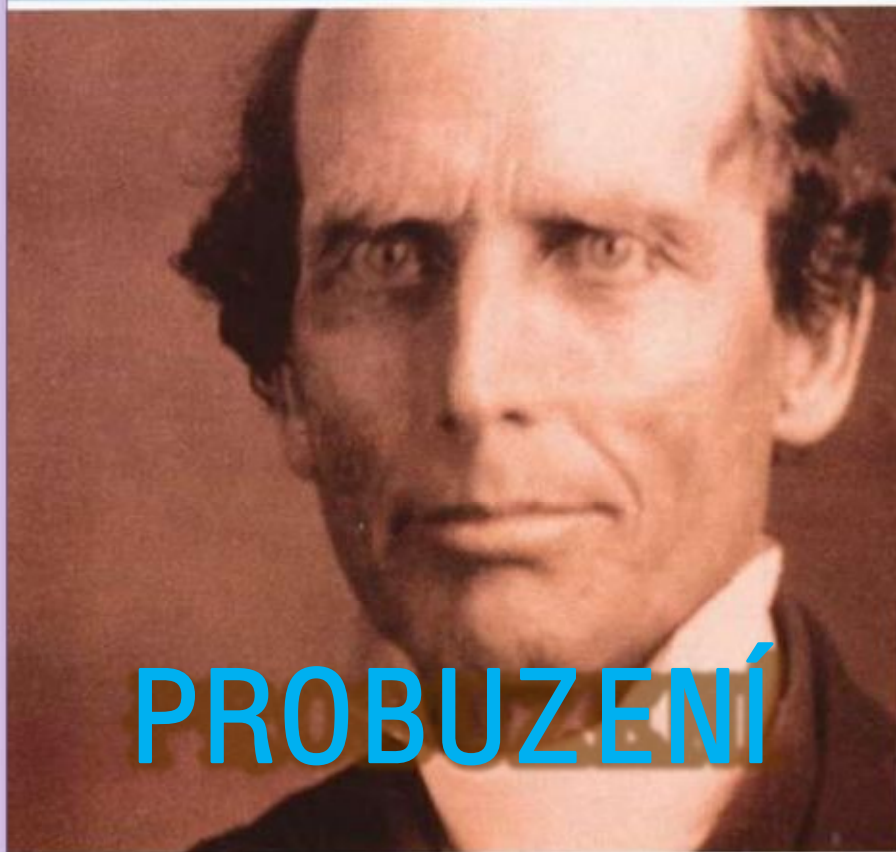

CHARLES G.
FINNEY

PROBUZENÍ

2.

Z JEHO PROSLOVŮ O PROBUZENÍCH.

Úvod

Probuzení předpokládá úpadek církve. Nebylo by potřebí prositi za probuzení, kdyby lidé byli hotovi poslouchati přikázání Božích. Ale oni nejsou k tomu naprosto nakloněni. Užívá tedy Bůh mocných vzrušení, aby přivedl lidi k poslušnosti. Lidé jsou tak nedbalí a tak mnoho věcí odvádí jejich mysl od náboženství a odporuje vlivu evangelia, že jest potřebí takového vzrušení, kde proud Boží moci stoupá tak vysoko, až odplaví všechny překážky, stavící se do cesty. Církev jest vystavena úpadku, takže musí přijíti nové probuzení, aby duchovní život byl znovu oživen. Jak často a dlouho se pokoušela církev přivést duchovní život do pravých kolejí a vyhýbala se probuzení! Mnozí se domnívají, že nejlepší pěstování náboženství jest stejnoměrná práce bez jakéhokoli vzrušení. Je to střízlivý náhled, ale zkušenost nedokazuje jeho pravdivost. Kdyby se církev dovedla udržet ve stavu bdělosti, byla by tato námitka oprávněna. Bylo by velice žádoucí, aby církev bděla a stála na stráži. Pak by kazatelé nemuseli se vysílit, a usoužiti úsilím, aby zadrželi záplavu světských vlivů, působících na církev. Ale dnes politická a jiná světská vzrušení uspávají církev takovou měrou, že jedině náboženským vzrušením může se duchovnímu úpadku. To dosvědčí filosofie a dokazuje historický fakt. Tolik co úvod.

Čím probuzení není.

Probuzení bývalo dříve považováno za zázrak, zakročení Božské moci, s nímž lidé nemají co dělat a na jehož působení neměli o nic víc podílu, než na přivedení hromu, krupobití nebo zemětřesení. Lidé se domnívali, že probuzení přichází jako déšť, jednou v jednom městě a po druhé v druhém, a že kazatelé a sbory nemohou ničím přispěti k vyvolání probuzení, jako nemohou přivolati déšť na své město, když prší v městě sousedním. Probuzení není takovým zázrakem. Jest to výsledek správného upotřebení náležitých prostředků. Prostředky, jež se zalíbily Bohu, aby působily probuzení, mají samozřejmě za účel probuzení vyvolat. Jinak by jich Bůh byl nepoužil. Víme ovšem, že bez

požehnání Božího prostředky lidské probuzení nevyvolají, právě tak jako zaseté zrna by bez něj nepřineslo užítku. V Bibli je slovo Boží přirovnáno k zrnům, kázání k rozsévání a výsledek je vzcházení a vzrůst obilí. Probuzení jest přirozeně také výsledek toho, že se použijí náležité prostředky, jako úroda je výsledkem rolníkovy práce.

Chtěl bych zdůraznit tuto myšlenku, jelikož dlouho převládala domněnka, že vyvolávání probuzení jest něco velice podivného a že se neřídí pravidlem o příčinách a účinku. Žádné učení není pro církev nebezpečnější a nic není nesmyslnějšího nad toto tvrzení. Co by řekli rolníci, kdyby jim někdo kázal podobné učení, že Bůh je svrchovaný vládce, že jim dá úrodu, jen kdy se Mu zlíbí, a že jednají nesprávně, když ořou, sejí, to že znamená bráti práci Pánu Bohu z rukou a zasahovati do Jeho svrchovanosti, zde že není žádného spojení mezi příčinou a účinkem? Kdyby tomu rolníci uvěřili, vyhladověl by svět brzy.

Právě takové výsledky má toto učení v církvi. Pokolení za pokolením šlo do pekla, zatím co církev snila a očekávala na Boha, že je spasí, i když nechá, prostředky k probuzení nepoužity. To byl ďáblův nejúspěšnější účinek k záhubě duší! Dlouho již se uplatňovala všeobecná omluva nedbalosti- pod zástěrkou svatosti a odevzdání se do vůle Boží! Očekávají na Boží čas v této věci znamená nečekati vůbec a to zůstávání zticha není odevzdání se do vůle Boží, ale je to projev lenosti a bezstarostnosti naší nevěry. Probuzení byla velice omezována nesprávným pojetím svrchovanosti Boží. Někteří lidé jsou velice pobouřeni každým přímým úsilím, jež má vyvolati probuzení, a volají: „Chcete způsobiti probuzení vlastní silou! Dejte si pozor, zasahujete do Boží svrchovanosti, raději se držte obvyklého způsobu a přenechte to Bohu, aby On dal probuzení, kdy sám to uzná nejprůhodnější! Bůh je vládce a od nás je to velice nesprávné, když se pokoušíme vyvolati probuzení právě proto, že si myslíme, že probuzení je potřebí." Právě takovéto kázání chce ďábel. A lidé nemohou konati ďáblovo dílo účinněji, než když budou hlásati Boží svrchovanost jako příčinu, pro kterou bychom neměli vynakládati úsilí o vyvolání probuzení.

Obyčejně se mělo zato, že probuzení přijde tak asi jednou za patnáct let, kdy se obrátí všichni, jež Pán Bůh chtěl spasit, načež církev musí čekat, až přijdou zase nové žně na řadu. Pomalu se doba ta krátila až na pět let; domnívali se, že snad asi za takovou dobu by mohlo přijít probuzení. Slyšel jsem vyprávěti o jednom kazateli, který měl takovou domněnku. V jeho sboru bylo probuzení. Následujícího roku bylo probuzení v sousedním městě a on tam odešel kázat po několik dní, až s dílem splynul. Vrátil se domů v sobotu a připravoval se na neděli. Jeho duši naplňovala úzkost. Přemýšlel o tom, jak mnoho osob jest v jeho sboru nesmířených s Bohem. Uvažoval: Tolik je jich dosud neobrácených; tolik jich ročně umírá; taková část neobrácených; přijde-li probuzení až za pět let, tolik dospělých členů rodin bude ztraceno. — Napsal si své výpočty a s krvácejícím srdcem nad strašným tím stavem uvedl je příštího dne v kázání. Jak jsem slyšel, neučinil tak v očekávání, že přijde probuzení; ale velice cítil se svým lidem a vylil mu své srdce; a toto kázání probudilo 40 duší; nastalo mocné probuzení, takže padla jeho teorie, že přichází probuzení jednou za pět let. —

Tak porážel Pán obyčejně teorie, že probuzení je divem.

Co jest probuzení.

Probuzení předpokládá, jak již řečeno, že církev jest v úpadku. Probuzení samo znamená návrat církve k oživení, kdy se hříšníci obracejí k Bohu.

Probuzení není možné bez poznání hříchů. Odpadlí věřící nemohou se jen probudit a začít sloužit Pánu dále bez hlubokého obvinění v srdci. Zdroje hřícha musí být zničeny. V opravdovém probuzení jsou věřící vždy velice obviňováni. Vidí své hříchy v takovém světle, že často i dřívější jistota o jejich přijetí na milost je do základů otřesena.

Probuzení není tedy nic jiného, nežli obnovení poslušnosti vůči Bohu. Jest tomu právě tak jako v případě hříšníkovi, když se po prvé má obrátit. První krok jest opravdové pokání, zlomení srdce, sklonění se až do prachu před Bohem v opravdové pokoře a zanechání hříchů.

Víra dítek Božích se obnoví. Ve stavu nevěrnosti jsou slepí a lhostejní ke zkáze hříšníků. Jejich srdce jsou jako z mramoru. Pravdy slova Božího vidí jen jako ve snách. Připouštějí sice pravdivost slova Božího, ale jejich nedůvěra jim brání, aby jich použili prakticky pro časnost i pro věčnost. Jakmile však nastane u nich probuzení, přestane u věřících tento neurčitý stav dle slova: „Vidím lidi jako stromy“, ale uzří vše v jasném světle, jež obnoví v jejich srdcích lásku Boží. Tím budou přivedeni k horlivému získání jiných. Bude je rmoutit, že druzí Boha nemilují, když oni se naučili tak vroucně Ho milovat. Budou naplněni neukojitelnou touhou po spáse všech. Budou horliti v úzkostlivém zápase za obrácení svých přátel, příbuzných i nepřátel. Nejenže je budou vybízeti, aby se odevzdali Pánu, ale na perutích víry je budou přednáseti Pánu a s mnohými slzami a s pláčem budou jim vyprošovati milost.

Probuzení zlomí moc, kterou provozoval nad věřícími svět a hřích. Přesadí je do příznivé polohy, že se vznesou znovu k nebi, ucítí nebeské ovzduší a roztouží se po úzkém spojení s Bohem.

Když se církev probudí a obnoví, následuje pak obrácení hříšníků, často těch nejbez nadějnějších ubožáků, nevěstek, opilců nebo nevěrců.

Činitelé při probuzení.

Při obrácení působí obyčejně tři činitelé a jeden nástroj. Činitelé jsou: Bůh, někdo, kdo hříšníku na pravdu ukázal, a hříšník sám. Nástrojem jest pravda. V každém případě opravdového obrácení působí alespoň dva činitelé: Bůh a hříšník.

Bůh řídí vše tak, že přivede hříšníka ve styk s pravdou. Jest často zajímavý postup událostí, jichž Bůh používá, a jak někdy všecko spoluúčinkuje, aby probuzení bylo umožněno.

Obzvláštní působení Boží děje se skrze Ducha svatého; má volný přístup k mysli člověka a dopodrobna zná celou historii a stav každého jednotlivce. Pod vlivem Ducha svatého proniká slovo Boží duši jako oheň. I nejpyšnější člověk klesá poražen pod tou tíží do prachu.

Hříšník musí pravdy uposlechnouti. Jest nemožno, aby se obrátil bez poslušnosti. Aby se tak stalo, působí se na něho ze strany Boží a lidí.

Lidé působí na své spoludruhy nejen slovy, ale i pohledy, slzami i svým každodenním životem.

Obraz Ježíšův zračí se v jednání, pohledu, soucítí věřící ženy a jest neobrácenému muži ustavičným kázáním.

Lidé jsou zvyklí čísti ve tváři svých bližních. Hříšník čte často stav věřícího v jeho očích, pozná, naplňuje-li je lhostejnost nebo starost o světské záležitosti, pozná však též, je-li věřící naplněn Duchem svatým, a často jest ku poznání hříchů přiveden pouhým pohledem ve tvář dítěte Božího.

1) Kdosi navštívil jednu továrnu, aby si ji prohlédl. Pohled jeho byl vážný, byl to věřící muž. Dělníci tam zaměstnaní věděli, kdo jest. Jedna dívka pohlédla naň při práci a se smíchem řekla cosi pošetilého své družce. Boží muž se zastavil a smutně se na ni podíval. Dívce se přetrhla nit a v rozechvění nebyla s to ji navázat. Pohlédla do okna, aby se vzpamatovala, a znovu to zkoušela. Opět a opět namáhala se ovládnouti, až konečně musela usednouti, přemožena dojmy. Věřící muž přistoupil a mluvil s ní. Dívka projevila brzy hluboké poznání hřichu. Vliv této změny se rozšířil vkrátku po továrně a v několika hodinách skoro každý ze zaměstnaných byl obviňován od Ducha svatého. To šlo tak daleko, že majitel, ačkoliv světský muž, rozkázal zastaviti práci, aby se mohla konati modlitebná hodina, že prý obrácení těch lidí je důležitější nežli pokračování v práci. A v několika dnech se obrátil i majitel a většina dělníků. Vážný, útrpný pohled onoho muže přemohl lehkomyšlnost dívky a obvinil ji. — Dala tedy k celému probuzení podnět tak malá událost.

Jsou-li věřící opravdu prodchnuti Duchem svatým, bude se to cítit všude, kamkoli půjdou; jsou-li však studení a bezstarostní, zničí každý hlubší dojem i v probuzených hříšnících.

Jedna dívka byla velice znepokojena, ale druhého dne k svému zármutku jsem shledal, že všechny dojmy jsou pryč. Na mou otázku, co dělala, řekla mi, že strávila odpoledne v rodině, jež se měla za věřící, a že nemyslela, jak jí to uškodí. Lidé ti musili si pak vzít tuto ztracenou duši na svědomí.

Povím příklad o spolupůsobení zmíněných tří činitelů a nástroje: Hluboce zamyšlený muž kráčí k břehu Niagarského vodopádu, aniž by si toho byl vědom. Blíží se stále více. Již zvedá nohu, aby učinil poslední krok, jenž by byl pro něho jistou záhubou. V tom děsném okamžiku zvoláš mocným hlasem: „Stůj!“ Slovo vnikne v jeho sluch a vytrhne ho ze zadumání; okamžitě odstoupí, bled, zděšen a třesa se na celém těle odvrátí se od zhoubné propasti.

(Pozn: Událost je vzata ze zkušenosti Finneye samého. V městě tom bylo probuzení a většina dívek byla minulého večera přítomna shromáždění a znepokojena. Stačilo tedy jen slovo, když Finney továrnu navštívil, aby byly přivedeny k okamžitému rozhodnutí. Dle statistiky obrátilo se v tom hnutí na 3.000 lidí.)

Potácí se leknutím, až málem klesá do mdlob. Jdeš za ním; vzrušení, jež se jeví v jeho tváři, přivolává k němu celý houf lidí. Přiblížíš se. Zachráněný ukáže na tebe prstem a praví: „Tento muž mi zachránil život“. Zde připisuje zachránění tobě a má pravdu. Na další vyptávání odpovídá: „Stůj! Jak mocně zní to slovo v mých uších! Stalo se pro mne slovem života!“ Připisuje své zachránění slovu, jež ho vytrhlo z myšlení a přivedlo k zastavení. Za chvíli praví: „Kdybych se byl v tom okamžiku neobrátil, byl bych se stal obětí smrti.“ Zde mluví o zastavení a vrácení se jako o svém vlastním činu a jistě plným právem. Hned nato však slyšíš ho dodat: „Ach, jak veliká jest milost Boží! Kdyby to byl Bůh nezpůsobil, byl bych ztracen!“ —

Bůh skrze své služebníky přivolává hříšníky: „Stůj!“ a na něm je, aby se zastavil a obrátil.

Nezačal jsem tyto proslovy o probuzeních proto, abych vybudoval nějakou vlastní teorii o tomto předmětu. Nechtěl bych ztrácet čas a sílu jen proto, abych někoho poučil nebo ukojil jeho zvědavost a dal snad lidem látku, aby měli o čem povídat. Nemám v úmyslu kázat jen proto, abyste mohli nakonec říci: „Ted rozumíme o probuzení všemu, a přitom abyste nedělali nic.“

Chcete poslechnouti naučení ze slova Božího a uvést je v život? Chcete je přenést na své rodiny, známé sousedy i své město? Anebo chcete trávit čas poučováním se o probuzeních, a nic nekonat v jejich prospěch? Chtěl bych, abyste hned, jakmile se něco o tomto předmětu naučíte, to uplatnili v životě, dali se do práce a přemýšleli, nemůžete-li zde působiti k probuzení mezi hříšníky. Nechcete-li tak činiti, chtěl bych, abyste mi to řekli hned z počátku, abych tu své síly nadarmo nemrhal. Měli byste se nyní rozhodnout, chcete-li tak činiti nebo ne. Víte, že vybízíme hříšníky, aby se okamžitě rozhodli, chtějí-li uposlechnouti pozvání i evangelia, a právě tak jako nejsme splnomocnění dáti hříšníkům čas k libovolnému rozmyšlení, chtějí-li Boha uposlechnout, nemáme práva tak činiti s vámi. Vybízím vás, abyste teď uzavřeli s Bohem smlouvu, že budete ihned konati svou povinnost, jakmile ji poznáte, a že se budete modliti za vylití Ducha svatého na tuto církev a na toto město.

KDY JE ZAPOTŘEBÍ PROBUZENÍ?

Když se nedostává bratrské lásky a důvěry mezi věřícími, pak se jeví potřeba probuzení. Když věřící upadli do stavu vlažnosti a lhostejnosti, když nemají vzájemné lásky a důvěry. Bůh miluje všechny lidi, ale ta zvláštní láska se zaslíbením platí jen těm, kteří žijí posvěcené. Věřící mohou se milovati touto láskou podle toho, jak dalece vyrostli v posvěcení. Křesťanská láska může být jen tam, kde na věřících je obraz Kristův vskutku viditelný. Mamo je vybízeti křesťany, aby se vespolek milovali, mají-li se duchovně špatně. Jeden na druhém nevidí ničeho, co by vzbuzovalo tuto lásku.

Když jsou mezi věřícími roztržky, závist, zlé řeči, když kritisování a sporné otázky nabývají půdy, pak je velice třeba probuzení. Tyto řeči svědčí o tom, že zašli daleko od Pána a že je na čase, aby mysleli vážně na probuzení. Když se začne vzmáhat v církvi světáctví, když se věřící přirovnávají světu v oděvu, ve společenském životě, v zábavách, v četbě atd., svědčí to o tom, že se vzdálili od Boha a že je velice třeba probuzení.

Když členové církve upadají do hanebných hříchů, což dává pohoršení a příležitost nepřátelům k posměchu a k zlehčení křesťanství — pak musí věřící volati k Bohu o probuzení.

Když hříšníci jsou bezstarostní a slepě běží záhubě vstříc, jest na čase, aby se dítky Boží vzpamatovaly. Probuditi se jest zrovna tak jejich povinností, jako jest povinností hasiče, aby se probudil a hasil, když propukne v noci požár. Církev by měla hasiti pekelný oheň, jenž plápolá mezi hříšníky. Spáti dále — co byste si pomysleli o takových hasičích, kteří by spali a nechali celé město vyhořeti? A přece jejich vina nedala by se porovnat s vinou věřících, kteří klidně spí, zatím co hříšníci kolem nich upadají bezradně do zhoubných plamenů.

V takových dobách probuzení jest nezbytno, aby se zadržel soud Boží nad církví. Věřící zasluhují většího trestání za to, že se neprobudili, nežli hříšníci, že se neobráti, a neprobudí-li se, mohou býti ujištěni, že je Bůh navštíví soudem. Jak často navštívil Bůh lid Izraelský soudem, nečinil-li pokání a neuposlechl, neprobudil-li se na volání Jeho proroků! Jak často vidíme církev, ba i celé denominace pod zlořečenstvím, poněvadž se nechtěly probuditi a volati k Hospodinu: „Zdaliž Ty neobživíš nás tak, aby se lid Tvůj veselil v Tobě?“ Nic jiného nezachrání církev před zánikem, nežli probuzení. Upadající církev nemůže bez probuzení existovati. Bez probuzení neobráti se do roka ani tolik duší, co jich odpadne. A přibudou-li jednotlivci, většinou se dostanou do rukou špatně si stojících členů církve.

Není-li probuzení, pak neobrácení lidé poslouchají jen kázání a přivyknou mu, zatvrzují se více a více, takže by jim bylo lépe, kdyby nebyli vůbec slyšeli evangelium k svému odsouzení. Vaše děti a přátelé jdou vstříc hrozně věčnosti, nebude-li u vás probuzení, v němž by se obrátili. Lépe by jim bylo,

kdyby neměli svatyně, Bible, kázání, nežli aby žili a zemřeli tam, kde není probuzení. Evangelium jest vůní smrtelnou k smrti, nestalo-li se vůní života k životu.

Není jiné cesty k posvěcení církve, k vzrůstu v milosti, k přípravě pro nebe. Co znamená „růsti v milosti?“ Jest to poslouchati kázání a nabývati nových pojmů a představ o náboženství? Nic takového! Křesťan, který nekoná nic více, stává se horším a horším, stále zatvrzelejším, a týden od týdne jest pro něho těžším, aby se probudil ke konání povinností.

Kdy můžeme očekávati, že probuzení přijde?

Když nám dává Bůh znáti, že probuzení je blízke. Tyto projevy jsou často tak jasné jako zjevení Jeho vůle, takže ti, kteří vyhlížejí a bedlivě pozorují okolnosti, mohou bez váhání tvrditi, že probuzení jest blízko a že Pán vyleje svého Ducha. To se děje různým způsobem: nastanou okolnosti a poměry, jež přejí probuzení, Pán požehnává při použití zvláštních prostředků, vyskytnou-li se vzrušující události, epidemie atd.

Dotýká-li se věřících bolestně bezbožnost hříšníků, pokořuje-li je a přivádí do úzkosti, pak můžeme čekati probuzení. Někdy se věřící zdají býti zcela lhostejnými k obklopujícímu je zlu, a mluví-li o něm, činí tak chladně, bezcitně, jako by pochybovali o možnosti nápravy; dovedou hubovati na hříšníky — ale necítí s nimi ve svém nitru soustrast, jakou měl Syn Boží. Někdy však jednání zlých lidí nutí věřící na kolena a jsou tak zdrceni a naplněni takovou bolestí a soucitem, že místo vytýkání jim viny dovedou ve dne v noci plakati a úpěnlivě se za ně modliti. Pak je možno očekávati probuzení. Vlastně jest to již začátek probuzení. Někdy se bezbožní postaví proti náboženství. Přivede-li to věřící na kolena k usilovným modlitbám „s křikem velikým a slzami“, jak čteme o Pánu, pak můžeme být ujištěni o tom, že bude následovati probuzení. Rozšíření zla není ještě důkazem toho, že probuzení nepřijde. Naopak, tu nastává často právě Boží čas k probuzení. Nežřidka jsou to první známky probuzení, začne-li ďábel zuřit. Často přichází probuzení za největší bezbožností. A kdyby celé peklo vřelo a vysoptilo tolik ďáblů, kolik je kamenů na vydlážděné ulici, nutí-li to jen věřící k modlitbám — pak nemůže ani peklo zabrániti probuzení. Probuzení můžeme očekávati, modlí-li se věřící úpěnlivě za probuzení, je-li totiž celá jejich mysl na tento předmět soustředěna. Někdy se věřící nemodlíávají určitě za probuzení, třebaže mohou býti horlivými v modlitbách; jejich mysl je upoutána na něco jiného, prosí za jiné věci, za obrácení pohanů a pod., ale ne za probuzení ve svém středu. Proniká-li je však vědomí o nutnosti probuzení, prosí o to; a bojí se o své vlastní rodiny a sousedy a modlí se za ně úpěnlivě.

V čem záleží Duch modlitby? Jsou to mnohé a horlivé modlitby? Nikoli! Modlitba jest stav neustálé touhy a úzkosti o spasení hříšníků. Jest to něco, co člověka tíží až k zemi. Jest to předmětem jeho myšlení ustavičně, přemýšlí o tom ve dne, sní o tom v noci. To znamená doslovně „modlit se bez přestání.“ Ze srdce věřícího vycházejí modlitby jako proudy: „Ó Pane, dej probuzení!“ Tyto city bývají někdy velice hluboké; znám muže silných nervů, vznešeného charakteru, kteří byli nadobro zdrceni pod touto tíží a bolestí nad stavem hříšníků. To není v žádném smyslu nadšení. Jest to právě to, co cítil Pavel, když pravil: „Synáckové moji, kteréž opět rodím;“ mínil tím „pracováním ku porodu“ zápasy a úzkosti duše, jimiž procházejí věřící, chtějí-li uchvátiti zvláštní pozhnání a nechťi upustiti, dokud ho nedosáhnou. Neříkám, že jest to vlastní Duch modlitby vůbec, aby šla úzkost vždy do takových rozměrů. Ale tato hluboká, ustavičná, opravdová touha po spáse hříšníků jest to, v čem záleží Duch modlitby za probuzení.

Je-li takovýto stav v církvi, nebyl-li zahrán Duch svatý hříchem, musí nastat nepochybně obživení věřících a probuzení hříšníků. Jeden duchovní vyprávěl mi o hnutí v jeho církvi, jež započalo u jedné, vroucně Pánu oddané ženy. Zmocnila se jí úzkost o hříšníky a začala se za ně modlit. Čím více se modlila, tím více její úzkost vzrůstala; až přišla a řekla to svému kazateli a prosila ho, aby ohlásil shromáždění pro znepokojené duše. Kazatel ji odmítl, neboť necítil toho potřebu. Následujícího týdne přišla znovu s toutéž prosbou. Věděla, že jsou tam takové duše, a cítila, že Pán chce vylíti svého Ducha. Kazatel ji znovu odmítl. Konečně pravila: „Musím umřít, neohlásíte-li to shromáždění, neboť zde má jistě nastati probuzení“. Následující neděle ohlásil kazatel shromáždění na jeden večer pro ty, kteří by si přáli s ním mluvit o spáse své duše. Nevěděl ani o jednom, ale když přišel do sálu, našel ke svému udivení veliký počet roztoužených, znepokojených duší. — Což tedy nemyslíte, že ona žena věděla o tom, že přijde probuzení? Jmenujte to jak chcete, zjevením nebo něčím jiným, já pravím, že to byl Duch svatý, jenž pověděl této modlicí se ženě, že tam nastane probuzení. Věděla, že Pán byl v jejím srdci, a tak je naplnil, že to nemohla déle vydržeti.

Někdy jsou kazatelé v takové úzkosti o své sbory, že se jim zdá, že by nemohli déle žít, nepřijde-li probuzení. Někdy starší a diákoní nebo někteří z členů, ať muži nebo ženy, jsou naplněni Duchem modlitby za probuzení, takže setrvávají, až „přemohou“, a Pán vyleje Ducha svého. První paprsek sluneční, jenž pronikl temnotu, halící r. 1825 církve Oneidské, vznikl u jedné ženy slabého zdraví, která nebyla vůbec nikdy svědkem mocného probuzení. Duše její byla v úzkosti o hříšníky. Trápila se nad svým krajem. Téměř si ani neuvědomila, co ji tíží, ale vytrvala na modlitbách, až se zdálo, že to porazí její slabé zdraví. Konečně plná radosti zvolala: „Pán přišel! Pán přišel! Není o tom žádné pochyby, dílo započalo a zachvátí celou krajinu“. A vskutku se práce otevřela. Celá její rodina se obrátila a probuzení se šířilo po celém okolí. — Nuže, mohli byste si myslet, že tato žena byla podvedena? Jistěže ne! Zápasila s Bohem a byla si vědoma toho, že přemohla.

Obyčejně jest jen málo takových v církvi, kteří vědí něco o tomto Duchu modlitby, jenž přemáhá. Divil jsem se často dlouhým zprávám o probuzeních, tak jako by hnutí bylo přišlo samo od sebe beze všeho podnětu, aniž by někdo

věděl, jak a proč. Někdy jsem zkoumal takové případy, kdy nikdo o ničem nevěděl, až z čista jasna jedné neděle nebo v modlitebné hodině věděli všichni, že Pán přišel, a divili se divným cestám Božím, že jim tak znenadání seslal probuzení bez jakékoliv přípravy. Dejte si pozor! Jděte a přeptejte se mezi těmi snad nepovšimnutými členy a vždycky se přesvědčíte, že se někdo modlil za probuzení a očekával ho, nějaký muž neb žena bolestili a zápasili o spásu hříšníků tak dlouho, až požehnání přišlo. Může to překvapiti kazatele i celý sbor ve spánku, že se všichni pojednou probudí a mnou si oči, ohlížejíce se s údivem na všechny strany, kde se celé to vzrušení vzalo. Ač o tom ví málo kdo, můžete býti ujištěni, že tam byl někdo na stráž, neustále na modlitbách, až požehnání přišlo. Zpravidla se šíří probuzení podle toho, jak mnoho jest těch, kteří mají Ducha modlitby.

Jiné znamení, že můžeme očekávati probuzení, jest, když všecka pozornost kazatelova jest obrácena k tomuto předmětu a když jeho kázání a všechno úsilí směřuje k obrácení hříšníků. Nikdy se nedočkáme probuzení, pokud nebude někdo za tím účelem pracovati. Ale je-li pozornost kazatelova obrácena na stav rodin v jeho sboru a je-li srdce jeho naplněno a procítěno potřebou probuzení a on vynaloží všechno na jeho dosažení, pak můžete očekávati probuzení. Jak jsem již řekl, je to tak jako když rolník pilně oře, seje a očekává úrodu. Věřím, že úspěch jest zde ještě jistější. Zde se vyskytuje méně případů „neúrody“, méně výjimek v duchovních věcech, nežli v přírodě. Jako při rolnické práci působí zlobně jisté vlivy přírodní, tak při práci kazatelově mohou se vyskytnouti věci, jež budou působiti k tomu, aby rozptýlily pozornost posluchačů a zničily každé úsilí, ale zřídka kdy jsem viděl, že by bylo bez výsledku úsilí někoho, kdo to bral se zaslíbením Božím doopravdy a pracoval k probuzení dle návodu slova Božího. Věřím, že jest možno dáti se za tímto účelem do práce a očekávati probuzení s takovou jistotou, s jakou zasévá rolník zrna, aby mu přineslo úrodu. Viděl jsem často takové pokusy, jež se zdařily za okolností nejnejpříznivějších.

Probuzení v Rochestru započalo za tak nepříznivých okolností, že si není možno horších představití. Zdálo se, jakoby satan byl snesl v cestu všechny možné překážky. Tři tamější církve byly v rozporu. Jedna neměla vůbec kazatele; druhá, byla rozdělena a chtěla svého kazatele propustit. Jakmile se dílo započalo, jednou z prvních překážek bylo, že velký kamenný kostel hrozil sesutím, ohromný trám spadl a prolomil strop, což způsobilo takovou paniku, že vyskakovali lidé i okny z kostela. Jedna z církví šla dále po svém a propustila kazatele, právě když bylo hnutí již v proudu. Udalo se mnoho jiných nepříjemností, takže se zdálo, že si ďábel pevně umínil odvrátiti pozornost obecnstva od otázky duchovní. Ale vyskytlo se několik obzvláštních případů Ducha modlitby, jež nás ujišťovaly, že Bůh jest přítomen, a tak jsme v práci pokračovali. Čím více satan odporoval, tím se více rozmáhal Duch Boží, až vlna spasení zachvátila celé místo. (Dr. L. Beecher praví o tom „Bylo to největší probuzení, jež svět kdy viděl, za tak krátký čas. Sto tisíc duší se připojilo k církvím. Není tomu nic rovného v církevní historii.)

Probuzení můžeme očekávati, jsou-li věřící hotovi vyznávati své hříchy. Jindy vyznávají jen tak formálně, jako by to nebrali doopravdy. Mohou tak činit s jistou výmluvností, nic však to neznamená, ale nastalo-li opravdové zlomení

a oni vylejí svá srdce před Bohem v pokorném vyznávání hříchů, otevrou se průchody nebeské a spása zachvátí celé místo.

Probuzení jest možno očekávati, jsou-li věřící hotovi přinášeti oběti, jež vyžaduje udržení probuzení. Musí být hotovi přinést v oběť své city, svou práci, svůj čas, mají-li podpořiti dílo. Musejí býti hotovi přijmouti probuzení, ať to vyžaduje jakoukoliv oběť - ne, aby řekli: „Chci se zúčastniti tolika a tolika shromáždění a více žádných“. Anebo: „Chceme míti probuzení, nebude-li to překážkou, našemu obchodu nebo nezmenší-li to naše důchody. „Pravím vám: Takoví lidé se nedočkají nikdy probuzení; přijde teprve, až budou hotoví obětovati vše, co Bůh od nich žádá. Věřící obchodníci musí býti ochotni uzavřítí své sklady třeba na šest měsíců, vyžaduje-li toho pokračování v probuzení. Nepravím, že jest to jejich povinností. Ale když by toho bylo třeba, byla by to jejich povinnost a měli by býti ochotni tak učiniti. Měli by tak učiniti na výzvu Boží, neboť On jim může snadno spáliti jejich sklady, neuposlechnou-li. Vskutku nelitoval bych, kdybych viděl zde v Novém Yorku takové probuzení, které by přimělo obchodníky k tomu, aby zavřeli své sklady až do jara a řekli: „Již jsme prodali dosti zboží“ — a věnovali by všechn svůj čas k přivádění hříšníků ke Kristu.

Kazatelé musí k tomu dát ochotně své síly bez ohledu na své zdraví a život. Nesmějí se báti, že urazí zatvrzelé hříšníky otevřeným a věrným kázáním a že by snad urazili i mnohé členy, kteří se nechťi práce zúčastniti. Musí býti rozhodnuti cele pro probuzení, ať to přinese cokoliv; musí pokračovati v díle, kdyby měli ztratit i všecku lásku neobrácených a chladných údů v církvi. Služebník Boží musí býti připraven i na to, když by to byla vůle Boží, že bude i vyhnán z úřadu. Musí jíti rozhodně vpřed a přenechat vše ostatní Pánu.

Znal jsem duchovního, jemuž v době probuzení pomáhal mladý muž. Tento muž kázal čistou pravdu, a nevěřící ho neměli rádi. Někteří začali mluvit o tom, že milují kazatele a že si přejí, aby on kázal. Činili to tak dlouho, až kazatel mladému evangelistovi řekl: „Jistý člen církve, který tolik a tolik přispívá, řekl to a to. Pan A. to též řekl, i pan B., a myslí, budete-li déle kázati, že se nám rozejde celý sbor; proto myslím, že bude lépe, přestanete-li kázati“. Mladý muž tedy odešel, ale Duch svatý se okamžitě vzdálil a probuzení zaniklo.

Probuzení můžeme očekávati, jsou-li kazatel i členové zajedno v tom, aby Pán způsobil probuzení skrze nástroje, jež on sám k tomu za nejlepší uzná. Někdy by kazatelé probuzení nechtěli, nemohou-li míti jeho vedení sami v ruce. Chtějí předpisovati Bohu, co a koho má požehnat a které lidi do popředí postavit. Nechtí míti žádné novoty. Nesnesou nový způsob kázání, ani laiky, kteří káží. Mluví mnoho o Boží svrchovanosti a o tom, že On sám dá probuzení svým vlastním způsobem a v svůj nejlepší čas. Ale pak by chtěli, aby to učinil zcela podle jejich předpisu, sice s tím nechtí mít nic společného. Takoví lidé budou spátí tak dlouho, až budou probuzeni posledním zatroubením, nenechají-li Pána působiti Jeho vlastním způsobem.

Správně řečeno: ukazují-li se zmíněné věci, probuzení v jistém slova smyslu již nastalo. Probuzení by se vlastně mělo očekávati vždycky, jakmile se ukáže jeho potřeba. Cítíme-li potřebu probuzení, jest naší povinností, abychom se probudili. A je-li to naší povinností, pak jest to též v naší možnosti, a měli

bychom se o to vzít, abychom probuzení zažili; a držíce se zaslíbení Ježíšova, že bude s námi po všechny dny a všude, měli bychom pracovat k probuzení věřících a k obrácení hříšníků a nepochybovat o úspěchu. Budou-li se tedy tyto věci dít, necht' se věřící i kazatelé vzmuží, věduce, že hnutí již začalo, a necht' je bedlivě sledují. Bratří, řekněte sami, potřebujete-li probuzení nebo ne, potřebujete-li ho ve své církvi, ve svém městě, budete-li je mít nebo nebudete. Starší sboru, muži, ženy, vy všichni, — co tomu říkáte? Potřebujete probuzení? Očekáváte ho? Jste oprávněni k tomu, abyste je očekávali? Nemusíte být o tom v žádných pochybnostech, neboť víte anebo můžete vědět, chcete-li a můžete-li očekávat probuzení. Poznali jste, proč nemáte probuzení. Je to jen proto, že ho nechcete, poněvadž o ně ani neprosíte, ani nejste o ně znepokojeni, ani jste na ně nevynaložili žádného úsilí. Táže se vašeho svědomí: Usilujete o to, aby bylo u vás způsobeno probuzení? Vy víte, bratří, jak je tomu u vás. Můžete povstat a říci, že jste usilovali o probuzení a byli jste zklamáni, že jste volali k Bohu: „Zdaliž nás neobživíš“ — a že Bůh tak nechce učinit?

Přejete si probuzení? Chcete je mít? Kdyby se vás teď sám Bůh zeptal: „Chcete probuzení?“ odvážili byste se říci: „Ano“? Když by řekl: „Kdy to má začít?“ — odpověděli byste: „Pane, začni dnes, začni zde, začni v mém srdci — t — e — d' ?“ Odvážili byste se tak Bohu odpovědět, kdybyste uslyšeli dnes jeho hlas?

Jak napomáhati probuzení?

„Orťe sobě ouhor, poněvadž je čas k hledání Hospodina, až by přišel a dštil vám spravedlností.“

Ozeáš 10, 12.

Poněvadž byl národ Izraelský národem zemědělským, ilustruje mu slovo Boží spasitelné pravdy z jeho zaměstnání. Prorok Ozeáš mluví k němu jako k lidu odpadlému, vytýká mu jeho hříchy a hrozí soudem.

Mluvil jsem již o tom, co probuzení je a co není, o jeho důležitosti a kdy je smíme očekávat. Dnes chci promluvit o tom, jak probuzení napomáhati.

Probuzení má dvě stránky. Jedna se týká církve a druhá nevěřících. Dnes chci mluvit o probuzení vzhledem k církvi. Ouhor jest půda, která byla zpracována, ale teď leží ladem a potřebuje zorání, nežli se hodí na osetí. Srdce naše je často přirovnáváno v Bibli k půdě, do níž se zasévá símě slova Božího. Někdy je srdce tak ztvrdlé a suché, že není možno dočkati se vzrůstu a úrody,

takže musí býti nejdříve po způsobu role zoráno a zkypráno a tím připraveno k vydání užitku.

Chcete-li zorat ouhor svého srdce, musíte to vzítí doopravdy. To neznamená myslit na všecko možné a zabývat se všelijakými věcmi a pak očekávat, budete-li chodit do shromáždění, že se vaše city probudí. Dejte se do práce s upřímnou rozvahou a s rozumem, jako byste činili při každé jiné věci, jde-li vám o ni opravdově. Jest právě tak možné vyvolati city náboženské jako každé jiné. —

Bůh podrobil vaší kontrole stav vašeho srdce. Kdyby jednali lidé při pohybování nohou tak nelogicky, jako regulují své dojmy, nikdy by se do tohoto shromáždění nedostali.

Chcete-li zorati Lubor svého srdce, musíte začítí nejdříve s jeho pozorováním. Zkoušejte a poznejte stav svého srdce a uvidíte, je-lito sním v pořádku. Mnozí o této věcivůbecnepřemýšlejí,nevšímajísivého srdce,nevědí,jednají-lidobřenebone, pokračují-li duchovně nebo jdou-li zpět, nesou-li ovoce nebo leží-li půda jejich ladem. Pusť ostatní věci stranou a dej se tuto do práce! Nespěchej příliš! Zkusuj své srdce důkladně a poznáš, kde jsi. Při sebezkušování patříme na svůj vlastní život, na své jednání, na svou minulost. Přehlédni svou minulost! Začni probírat své hříchy jeden po druhém. Nemíním tím jen nahlédnouti do minulosti a vidět, že byla plná hříchů, a pak jít k Bohu a učinit jakési všeobecné vyznání a prosit za odpuštění. Tak to nejde. Musíš se pozastaviti u každého hříchu. Neškodilo by vzítí si tužku a papír a zaznamenati si je, jak se ti namanou. Přehlédni je tak pečlivě jako obchodník své obchodní záznamy. A jakmile se ti zase něco nového vybaví, hned to k tomu připoj! Všeobecné vyznávání hříchů nic neznamená. Jeden po druhém byly páčány, ať jsou tak stejně probírány.

Hleď na svou nevděčnost! Ani z polovice jsi neděkoval za Boží milost a dary. Klekni, vyznej to Pánu a pros za odpuštění! — Jak málo jsi Jej miloval! Kdyby tvá manželka dala ti jen půl srdce, usoužil by ses žárlivostí. — Jak jsi zanedbával Bibli! Jen si vzpomeň, kolikrát jsi nevěřil a neočekával vyslyšení modlitby! A jak jsi vůbec zanedbával modlitbu a shromáždění! — Jaký je tu nedostatek lásky k duši tvého bližního! Nebylo ti líto toho lidu a nechal jsi jej spěti do záhuby.

A co činiš pro misii mezi pohany? Snad se ani za ni nemodlíš a ve prospěch její ničež jsi si dosud neodepřel. — Vyhýbáš se sebezapření. Mnozí jsou hotovi, učiniti všecko, ale nesmí je to nic stát. Nechtí trpěti pro Pána Ježíše, nedovedou si pro duchovní práci odepřiti pohodlí, přepych. Zapomínají, že sebezapření je podmínkou uřednictví. Světská mysl: Jak jsi nahlížel na svůj majetek? Považoval jsi jej za svůj, jako bys měl právo činiti s ním, co chceš? Je-li tomu tak, připiš to také do seznamu! Miloval jsi peníze a bažils po nich, abys je vynakládal na své požitky a hromadil ve svém domě? Hřešils a musíš činiti pokání.

Pýcha: Jak často stála tě více času úprava tvá zevnější, nežli příprava srdce, když jsi měl jíti do shromáždění!

Závist, odsuzování, pomlouvání, utrhaní, lež: Jen se rozpomeň na všechny případy, kdy jsi dal pravdě jiné zabarvení! Nedávej tomu pěkné názvy! Bůh tě obviňuje ze lži; uděláš dobře, obvineš-li i ty sám sebe. Jak nesčetné jsou případy nepravdy v tvém obchodě, rozmluvách, v jednáních a pohledech!

Jak pokrytecký jsi ve svých modlitbách a vyznávání! Vyznal jsi hříchy, jichž jsi nemínil opustiti?

Loupil jsi Boha. Jen uvaž, co času a příležitostí dal ti Bůh k zachraňování hynoucích, a tys to vše zanedbal, promrhal zahálkou, marným mluvením, zbytečným čítáním zábavných knih atd. Jak jsi zneužil svých schopností a promrhal peníze na marnosti a pod!

Špatná nálada: Připiš do seznamu, kolikrát jsi špatně nakládal se svou ženou, služkou, sousedem. Shledáš-li, že jsi chybil, a můžeš-li se s tím člověkem sejít, vyznej mu to okamžitě a vyrovnej! Je-li vzdálen, vyřid' si to písemně! Zkrátil-li jsi koho, návrat mu to i s úroky! —

Dej se s tím se vším do důkladné práce! A začni hned! Průtahem věc jen zhoršíš. Vyznej Bohu, kde jsi zhřešil proti Němu; a kdes zhřešil proti lidem, vyznej lidem! Nemysli, že se toho zbavíš obcházením překážky. Odstraň ji z cesty! Při orání musíš odstranit každou překážku. Snad necháváš věci, které jsou v očích tvých nepatrné, a divíš se pak, že se nemáš duchovně tak dobře, jak bys si přál. Příčinou toho všeho je jen tvé přepychné srdce, kteréž skrývá něco, co Bůh žádá, abys vyznal a odstranil. Zorej a obrat půdu! Neuhýbej překážkám, ale co nejhlouběji veď svůj pluh uprostřed, aby se půda vyčistila a změkla a byla schopna přinést užitek „stý“!

Když jsi takto přeběhl svou minulost, a prohlédneš-li ji vážně ještě jednou, vybaví se ti celá řada ještě i jiných věcí, o nichž jsi již myslil, že ani na věčnosti už neprijdou na povrch. Učiníš-li to takovýmto způsobem, můžeš si jediné učiniti představu o svých hříších a o jejich množství. Pak bys měl seznam ten ještě řádně zrevidovati, jako bys se chtěl připraviti k samému soudnému dni. A když tak učiníš, rozhodni se pro úplnou nápravu! Nebylo by nic platno, zkušovat sebe sama, nemíníš-li poznanou chybu napravit. Shledáš-li při této práci, že se v srdci tvém nevyjasnilo, najdeš někde příčinu, proč Duch svatý odešel. Nebyl jsi věrný a důkladný. Nečekej, že Bůh učiní zázrak s tebou, aby zoral půdu tvého srdce. K tomu jsou prostředky. Jen upoutej svou pozornost na své hříchy! Vždyť není možné, aby ses na ně zadíval dlouho a důkladně a nezažil při tom hlubokých dojmů. Zkušenost dokazuje užitek takové revise. Dej se hned do této práce usilovně s Biblí v ruce a neustañ dříve, dokud se nebudeš moci opravdově modliti! Duch svatý nemůže přebývat nikdy v tvém srdci, dokud jsi neodkryl celé to tajemství nepravosti a nepředložil všechny své hříchy Bohu. Poslechneš-li a dáš-li své srdce do pořádku, obdržíš tolik Ducha modlitby, co jen budeš moci snést. Příčinou toho, že tolik křesťanů je bez Ducha modlitby, je to, že sebe opravdu ještě nezkušovali a srdcem se před Bohem nepokořili. Kázání vám nic neprospěje, pokud jsou srdce vaše tvrdá. Rolník by mohl právě tak rozsévati na skálu. Užítu by se nedočkal. Mnohá kázání bývají ztracena a kazatel by se mohl vysílit, aniž by posloužil, poněvadž posluchači nechtí si dát zorati ouhor srdce. Mnozí jsou jen zpolovice

obrácení, a jejich náboženství jest spíše změna náhledů, než změna srdce. Věřící by se tím neměli spokojiti a očekávati probuzení, dokud to při nich samých není v pořádku. Nejdříve musí býti zorán jejich vlastní ouhor. Můžeš se také rozhorlit a ukázat účast, ale horlivost tvá nepotrvá dlouho a nebudeš mít vlivu na hříšníky, pokud tvé srdce není zlomeno a změkčeno.

Chceš tedy zorati ouhor srdce svého? Chceš se pustit cestou a setrvat, až budeš úplně probuzen? Pochybiš-li zde, neuposlechneš-li, nemůžeš dále se mnou pokračovat. Šel jsem tak daleko, jak vám bylo užitečné, a nyní zbývá poslechnout a zorat ouhor. Neprovedeš-li důkladně tuto práci, všechno ostatní, co budu mluvit, bude pro tebe bez užitku. Nezačneš-li hned, je zjevno, že necheš býti probuzen a žeš opustil svého kazatele, aby on si dobojoval boj sám. Tím však opouštíš Krista, odmítáš-li činit pokání a první skutky.

Opravdová modlitba

„Mnohoť může modlitba spravedlivého opravdová.“ Jak. 5, 16.

Jsou dva druhy prostředků, jimiž lze působiti k probuzení: pravda slova Božího a modlitba. Pravdou působíme na lidi, modlitbou pohneme Bohem. Když mluvím o pohnutí Bohem, nemíním, že by pod vlivem modlitby mysl Boží se změnila, ale v nás způsobí modlitba takovou změnu, že umožní Bohu, aby nám učinil to, co jinak nebylo možné. Činí-li hříšník pokání, dává Bohu příležitost, aby mu mohl odpustiti; Bůh byl vždycky hotov tak učiniti, ale jen za těch podmínek. Právě tak věřící vysílají opravdové modlitby a jejich duchovní stav umožňuje Bohu, aby je vyslyšel. Nikdy nebyl neochoten seslati jim požehnání, když zaujímal k Němu správné stanovisko a správně se modlili.

Modlitba jest jedním z hlavních článků v řetězu prostředků, působících k probuzení, právě tak, jako je jím pravda slova Božího. Mnozí užívali horlivé pravdy, aby přivedli lidi k obrácení, ale při tom zanedbávali modlitby. Kázali, mluvili, rozdávali s velikou horlivostí traktáty, a pak se divili, že mají tak malé výsledky. Zapomněli užívat druhého- prostředku: opravdové modlitby. Přehlédli, že pravda sama o sobě bez Ducha Božího nepůsobí a že Duch jest dán jako odpověď na modlitby. Nemají-li pracovníci Ducha modlitby (anebo nemá-li ho alespoň někdo jiný), pravda sama zatvrdí jen srdce nekajícího.

Jiní chybují opačně, ne že by kladli příliš veliký důraz na modlitbu, ale zapomínají, že ani modlitby bez užití pravdy nepomáhají. Hříšníci se neobráti přímým působením Ducha svatého, ale vlivem a mocí pravdy Boží.

Opravdová modlitba nezáleží jen ve zbožných přáních. Přání, třeba Bohu příjemná, nejsou ještě modlitby. Opravdová modlitba jest ta, která uchvátí hledané požehnání.

Taková modlitba musí mít předně určitý předmět. Mnozí se modlí ráno, v poledne atd., protože si tak zvykli. Prosí za to, co jim přijde právě na mysl, a když jsou hotovi, stěží by mohli říci, zač prosili. To není opravdová modlitba. Modlitebník musí mít na mysli určitý předmět. Nemůže se modlit opravdově za různé věci najednou. Mysl lidská není tak zřízena, aby byla mocně upoutána na mnoho věcí zároveň. Ve všech případech v Bibli, kde modlitbou bylo dosaženo hledaného požehnání, uvidíte, že modlitebník prosil za určitý předmět.

Opravdová modlitba musí být v souhlasu s vůlí Boží. Žádati věci, přičicích se vůlí Boží, znamená pokoušeti Boha. Třemi způsoby zjevuje Bůh lidem svou vůli: 1.) skrze určitá, ve slově Božím obsažená zaslíbení a povzbuzení (jež je možno vztahovat na jednotlivé věci); 2.) řízením Prozřetelnosti; 3.) skrze svého Ducha. Když lid Boží neví, zač by měl prositi podle vůle Boží, jest jasně řečeno, že Duch svatý pomocen jest mdlobám našim a sám prosí za nás lkanými nevypravitelnými. (Řím. 8, 26.) Když ani slovo Boží, ani Prozřetelnost neumožní nám vnitřního rozhodnutí, pak rozkaz Páně „Naplnění buďte Duchem svatým!“ povede nás k modlitbám za věci, jež nám chce dáti. Při takové modlitbě musí být srdce úplně poddáno vůlí Boží. Touto poddaností není míněna lhostejnost a netečnost, jež nechápe modlitby bratří, když zápasí tak, jako by nemohli být odmítnuti, ani všeobecná důvěra, že co Bůh činí, je dobré. Podrobit se Božímu rozkazu znamená poslechnout. Všimněme si Davidova případu: II. Sam. 12, 15-23. Pokud jeho nemocné dítě žilo, nevěděl David, jaká je vůle Boží, a proto se postil a modlil s myšlenkou: „Kdo ví? Můžeť se smilovati nade mnou Hospodin, aby živo bylo dítě.“ Více nevěděl, než snad to, že od jeho modliteb a zápasu bude záviset život jeho dítěte. Myslel, když se pokoří a bude prosit, že ho Pán snad této rány ušetří. Jakmile však se zjevila vůle Boží a dítě bylo mrtvé, spokojil se a poddal se jako svatý. Poddát se bez modlitby, pokud vůle Boží není známa, znamená pokoušet Boha. Možná, že právě na vysílání opravdové modlitby záleží obrat v nesnázi. Modlíte-li se s opravdovou usilovností a neodbytností za nekajícího přítele, může být zachráněn právě pro takovouto vaši modlitbu.

Opravdová modlitba za nějakou věc je provázena touhou, odpovídající síle a důležitosti věci, o kterou jde. Touhy Pána Ježíše po požehnání, za něž prosil, byly tak mocné a živé, že Ho přivedly až k smrtnému zápasu. (Getsemane.) Když touha po něčem je mocná, můžeme předvídati, že Duch Boží v nás rozněcuje tato přání a pudí nás k modlitbám, aby nám Bůh mohl dáti odpověď jako vyslyšení našich proseb. V takovém případě žádná nezbednost a přílišnost v modlitbě není nevhodná. Věřící smí se uchopit Páně ruky a jí nepustit. Pohlédněme na Jákoba, jak zvolal v zápasu: „Nepustím tě, leč mi požehnáš.“ (I. Mojž. 32, 26.) Urážela Boha jeho smělost? Nikoli. Obdržel to, zač prosil. Právě tak to bylo s Mojžíšem, když orodoval za svůj národ. Často se modlili věřící s takovou smělostí a nezbedností, že když se na to ohlíželi zpět, až se sami zalekli, jak mnoho se opovážili. Ale právě tyto modlitby přemohou a dosáhnou splnění.

Opravdová modlitba musí být vytrvalá. Lidé, kteří ztratili Ducha modlitby, nenabudou tak hned vytrvalosti v modlitbě. Jejich duchovní stav není v pořádku a nemohou soustředit myšlenky tak, aby setrvali, až budou vyslyšeni. Kdyby si stáli tak dobře, že by dovedli setrvat až do vyslyšení, mohli by se modlit ihned opravdově a ne teprve po mnohonásobném modlení. Takto se musí znovu a znovu modlit, poněvadž jejich myšlenky se snadno rozptylují a je od věci odvádějí.

Většina věřících dospěje k opravdové modlitbě dlouhým procesem. Jejich duch se stává postupně úzkostlivější o nějakou věc, takže i při práci budou vzdychat k Bohu. Vede se jim tak jako matce, jejíž dítě je nemocno; kudy chodí, vzdychá, jako by jí srdce mělo puknout. Vyjde-li z pokoje, její duch dlí u lůžka dítěte, a usne-li na chvíli, zdá se jí o něm, že snad již umírá. Celá její bytost jest zaujata nemocným dítětem. To jest obraz duševního stavu věřících, vysílajících opravdové, usilovné modlitby. Nemylte se! Není-li při vás usilovné touhy po požehnání, nevysíláte opravdovou modlitbu, která by něco vymohla. Nevěřím v opravdovou modlitbu bez zápasu. Když se modlil Pán Ježíš v Getsemane, byl v takovém zápase, že „učiněn jest pot jeho jako krůpěje krve, tekoucí na zemi.“ (Luk. 22, 44.) Viděl jsem lidi, že se modlili tak, až byli celí zpoceni, ačkoliv to bylo v nejstudenějším zimním počasí. Znam lidi, kteří se modlili celé hodiny, až byli bojem úplně vysílení. Ale takové modlitby přemohou.

Opravdové modlitby přemáhají překážky a jsou kamenem úrazu nepřátelům probuzení.

Není to v církvi nic nového, vždycky se tak dělo v dobách mocných probuzení. Jest smutné, že jest třeba mluvit o tom, je-lito v pořádku, když má kdo úzkost o hynoucí duše. Lidé bývají nanejvýše rozrušeni, vidí-li druhé v hrozném nebezpečí — řekněme uhořením; — a mělo by se pohlížet jako na věc nerozumnou na to, když je někdo velice znepokojen pohledem na duše, vrhající se do daleko horší záhuby, do záhuby věčné? A konečně není pochyby o tom, že ti, kteří jsou naplněni více Duchem Božím, t. j. Duchem Lásky, dovedou také daleko více milovati a cítiti starost o své bližní, než ti, kteří tak činí jen z všeobecného citu lidskosti. Proč by to mělo být divné, že ti, kteří jsou naplněni Duchem Kristovým, podobají se v lásce k hynoucím více Kristu, který byl hotov vypít za ně kalich Božího hněvu až na dno? O Něm čteme, že s křikem velikým a slzami ponížené prosby obětoval, jako by o záchranu duší pracoval. Izaiáš praví: „Z práce duše své užij užitek“. A jako Duch Kristův je Duchem lásky, tak je také Duchem církve Kristovy. A proto církev, která touží, aby se Kristus zrodil v duších lidských, jest zobrazena ve 12. kap. Zjev. jako „žena těhotná, křičící, pracující ku porodu a trápící se, aby porodila.“ Duch těch, kteří jsou v úzkosti o hynoucí duše, je tentýž, jakého vidíme při apoštolu Pavlovi, „který nepřestával dnem i nocí s pláčem napomínati“ a jenž Římanům napsal: „Mám veliký zármutek a ustavičnou bolest v srdci svém. Nebo žádal bych já sám zavrženu býti od Krista místo bratří svých“.

Takovéto usilovné modlitby byly ve všech velkých probuzeních, vyskytovaly se více méně v poměru k velikosti a hloubce díla. Dalo se tak ve velkých probuzeních skotských, kde bývali mnozí přemoženi, někteří až skoro umírali úzkostí. Jan Livingstone strávil před svým kázáním 21. června 1830 celou noc

na modlitbě. Kolem 8. hodiny ráno, když byl sám v polích, v úzkosti a strachu počal utíkat, až přemožen mocí Ducha Božího, přinucen byl k návratu. Kázal tedy na slova textu Ezech. 36, 25. 26. Když mluvil asi půl druhé hodiny, začalo na lid pršet, Livingstone však pokračoval další hodinu, táže se, mají-li přístřeší před bouří hněvu Božího. V shromáždění tom se obrátilo pojednou asi 500 duší. Jako příklad, že jedno probuzení navazuje na druhé, je veliké shromáždění 23. července 1839 v Kilsyth, v rodišti to Livingstonově, kde W. Chalmers Burns kázal na text Žalmu 110, 3. Vyprávěl o zmíněném Livingstonovu kázání a vyzýval duše k okamžitému přijetí Pána Ježíše. Sám o tom vypráví: „Cítil jsem ve své vlastní duši tak zvláštní pohnutí, že jsem byl veden jako Livingstone k usilovnému vyzývání neobrácených, aby přijali okamžitě jim nabízenou Boží milost. Duch Páně přišel na ně s takovou mocí, že všecko strhl s sebou jako onen „zvuk valícího se větru prudkého“ o letnicích. Někteří křičeli úzkostí; jiní — a mezi nimi silní muži — padli k zemi jako mrtví. Musel jsem dát zpívat píseň a naše hlasy se mísily s nářkem a úpěním mnohých vězňů, vzdychajících po, vysvobození.“

Právě tak vítězily modlitby v Gambuslangu v době probuzení roku 1741 za Whitefielda a W. Mac Gullocha. Hned po svém příchodu kázal Whitefield ohromnému posluchačstvu pod širým nebem (bylo to v úterý o polednách). V 6 hodin kázal opět a v 9 hodin po třetí. Pak se ujal slova Mac Gulloch a kázal až do 1 hodiny v noci, a ještě se lid nechtěl rozejít. Tak mnozí byli obviněni a volali k Bohu o smilování, že Whitefield popsal tu scénu jako pravé bojiště. Následující neděle kázal Whitefield 20 tisícům a v pondělí znovu. Zmiňuje se o tom: „Byli byste viděli tisíce v slzách, někteří lomili rukama, jiní byli skoro ve mdlobách a opět jiní volali a plakali nad Tím, Jehož bodli. Bylo to jako o svátcích přesnic za času Joziáše“. Většinu času na lodi na své cestě z Londýna do Skotska strávil Whitefield na modlitbách.

Chcete-li se modlit opravdově, účinně, musíte se mnoho modlit. O apoštolu Jakubovi se praví, že když umřel, shledali při něm, že má ztvrdlá, otlačená kolena, jak tomu jest u velblouda, následkem tak mnohého klečení. Ano, zde bylo tajemství výsledků těch „primitivních“ služebníků Božích!

Má-li býti modlitba opravdová, účinná, musí býti vysílána ve jménu Pána Ježíše. Nemůžete přijít k Bohu ve svém vlastním jménu. Nemůžete si činiti nároků na své vlastní zásluhy. Ale můžete přijít ve jménu toho Jednoho, jenž vám přístup vždy zabezpečí. Rozumíte, co to znamená, užívatí něčí jméno. Kdybyste šli do banky se směnkou, potvrzenou Janem Astorem (jeden z největších tehdejších amerických boháčů), jeho jméno by vám zaručovalo vyplacení sumy právě tak, jako jemu samému. Pán Ježíš vám dovoluje užívat svého jména. A když se modlíte v Jeho jménu, znamená to, že můžete i obdržeti právě tolik, kolik by obdržel milý Syn Boží, kdyby sám za tytéž věci prosil. Ale musíte se modlit s vírou. Modlitba opravdová musí vycházeti z pravé pohnutky. Modlitba nesmí býti sobecká, ale musí vyplývat z touhy po oslavení Božím. Pokušení sobeckých pohnutek je tak silné, že jest se co báti, že se mnohé modlitby rodičů nikdy nevznesou nad rodičovskou něžnost. Myšlenka, že by jejich děti měly být ztraceny, je jim nesnesitelnou. Horoucně se za ně modlí. Když s nimi o jejich dětech mluvíte, mají plno omluv, jako by se báli, že jim povíte pravdu. Nemyslí, jak ty hodné, milé děti urážejí svými

hříchy Boha, myslí jen na to, jak by to bylo pro ně hrozné, kdyby měly přijít do pekla. Nepovznesou-li se jejich myšlenky nad toto, jejich modlitby neprorazí. Proto zůstávají tak mnohé modlitby nevyslyšeny, a pak mnozí věřící rodičové mají neobrácené děti. Právě tak se zdá, že modlitby za pohany vycházejí z velké části její z lidského soucitu, při čemž se málo myslí na to, jak pohané svými hříchy Boha zneuctívají a tupí. Nemůžete vítěziti na modlitbách, nezřeknete-li se všech svých hříchů. Nejen že se, musíte na ně rozpomenout a litovat jich, ale musíte je výslovně opustit, zanechat jich, zřici se jich navždy.

Musíte se modliti s vírou. Musíte očekávati, že obdržíte věci, za které prosíte. Jinak vaše modlitby jsou marné. Neočekávejte, nemáte-li k tomu důvodů, nejste-li v té věci přesvědčeni o vůli Boží.

Proč žádá Bůh takových modliteb?

Udám několik důvodů, proč se takové mocné touhy, takové zápasy vyskytují při opravdové, účinné modlitbě. Tyto usilovné touhy znázorňují mocně velikost Božího soucitu s nekajícími hříšníky. Jak nevýslovná musí být Boží láska a touha po spasení hříšníků, když Jeho Duch působí ve věřících takovou duševní úzkost, takové „pracování ku porodu“, jak to správně slovo Boží nazývá. Viděl jsem silného muže silné vůle klesnouti k zemi, přemoženého neukojitelnou touhou po spasení hříšníků. Vím, že jest to mnohým kamenem úrazu. Ale nemohu pochybovati o tom, že tyto věci jsou dílo Duchu Božího. Kéž by celá církev byla naplněna Duchem, bojujíc na modlitbách, až by zplozen byl národ pojednou! „Sion jen počal pracovati ku porodu a porodil syny své“. (Izai. 66, 8).

Tyto mocné touhy, jež jsem popisoval, jsou přirozeným následkem velké lásky a jasného nazírání na nebezpečí, jež hrozí hříšníkům. Jest to zcela pochopitelné. Kdyby se přítomné ženy měly teď dívati na rodinu, nacházející se v plamenech hořícího domu, slyšet jejich výkřiky a pozorovat jejich smrtelnou úzkost, pravděpodobně by mnohá omdlela. Bylo by to něco divného? Naopak, divili bychom se, kdyby nedošlo k žádnému mocnějšímu projevu citů.

Jest tomu vskutku tak, že ti, kteří nikdy něco podobného nepocítili, nikdy neměli dosti pravé lásky; jejich nábožnost musí býti velice povrchní.

Duše věřícího musí dosáhnouti ulehčení, je-li takto obtížena. Bůh na ni uvrhne toto břímě, aby ji přivedl k sobě blíž.

Jest tomu právě tak, jako se znepokojeným hříšníkem. Bůh jest ochoten přijmouti ho, jakmile přijde k němu skrze Pána Ježíše. Ale hříšník nechce, zdráhá se, naříká pod tíží svých hříchů a nevrhne se dříve k nohám Páně, až mu se stane břímě nesnesitelné, a on to déle nevydrží. Měl přijíti ihned. Bůh nemá zalíbení v jeho úzkosti.

Právě tak jest tomu s modlitebníky, obtíženými úzkostí o duše. Modlí se znovu a znovu, a břímě přece nezmizelo, ani jejich úzkost se nezměnila, poněvadž věc tu neuvrhli ještě u víře cele na Pána. Teprve až složí své břímě skutečně na Pána Ježíše, v plné dětinné důvěře, pocítí ulehčení. Cítí, že duše, za něž se modlí, budou spaseny. Tíže zmizela a Pán tiší srdce modlitebníka sladkou jistotou, že žádané požehnání přijde. Často, když věřící vybojovali tento zápas a našli tímto způsobem ulehčení, oplývá srdce nejsladšími nebeskými pocity a slastně i slavně odpočívá v Bohu svém a veselí se radostí nevymluvnou a oslavenou.

Tážete se, proč nemáme zde nikdy takových věcí? Měli byste se pokoriti, poněvadž vám v tom překáží světáctví, pýcha a móda, abyste se dostali k takové duchovnosti. Přál bych si, aby v tomto městě a v tomto sboru zavládl takový Duch. Víme, že by to způsobilo rozruch, kdyby se takové věci děly u nás. Ale nestaral bych se o to. Ať si mluví lidé, když se jim to líbí, že se v Chathamské kapli zbláznili.

(Pozn: Kaple ta měla zvláštní minulost. Bylo to novoyorské divadlo, právě hnízdo rouhání a prostopášnosti. V době velkého probuzení r.1831 bylo pronajato pro shromáždění. Na otázku majitele divadla, nač budovu potřebují, odvětili mu, že na kostel. „C-o-ž-e-t-p?“, vyrazil ze sebe. „Nakostel?“ Udivený muž propukl v pláč a zvolal: „Nechť se tak stane a ještě vám přidám tisíc dolarů“. Po skončení ranní zkoušky o známilo se hercům, že večer se bude s jeviště kázati. Když se dům zasvětil službě Boží, Finney kázal na slova: „Kdo jest Hospodinův?“ Nalévárna se změnila v modlitebnou komůrku a prvním obráceným byl herec. Několik roků konala se tam probuzenecká shromáždění, a Finney tam kázal až do vystavění Tabernaklu (svatostánek, budova pro bohoslužby).

Účinky Ducha modlitby na tělo nemají přímo nic společného s náboženstvím; tělo je však často už tak zeslabeno, že silných duševních dojmů nesnese. Nepochybně jeden z důvodů, proč Bůh vyžaduje takovéto zápasící modlitby, jest ten, že se tím tvoří zvlášť mocná páska mezi Kristem a církví. Zdá se, jako by Pán Ježíš sám sestoupil a vylil na svůj lid své srdce láskou a soucitem překypující, takže cítí právě, jak by Kristus cítil, jsouce plni něžného, láskyplného soucitu k hříšníkům, takže nemohou jinak, než se obětovati.

Tato práce k znovuzrození duší tvoří též obzvláštní pásku mezi vroucími křesťany a nově obrácenými. Nově obrácení stali se velmi drahými těm, kteří za ně zápasili na modlitbě. Jest to tentýž pocit, jaký cítí matka k svému prvorozenému. Jak krásně to vyslovil Pavel, když pravil: „Synáčekové moji, kteréž opět rodím!“ — Sešli z cesty, a on nesl celou tu úzkost rodičovskou, nad ztraceným dítětem. V probuzeních jsem často pozoroval tuto lásku mezi znovuzrozenými a těmi, kteří za ně prosili, ač ostatním to jest nepochopitelné. Těm, kteří zakoušeli úzkost zápasící opravdové modlitby za obrácení duše,

stala se tato pak tak drahou jako dítě matce. Budou moci jednou předstoupiti před Pána se slovy: „Aj, já a dítky, kteréž dal mi Bůh". (Izai. 8, 17; Žid. 2, 13).

Bůh žádá takovou modlitbu také z té příčiny, že je to jediná cesta, kterou může být církev připravena k přijetí velikého požehnání. Když se pokoří v prachu před Pánem a sklání se před ním v úzkosti na modlitbách, požehnání na ni přijde. Kdyby totéž požehnání obdržela bez onoho hlubokého pokoření, mohlo by ji to naplnit pýchou. Takto však přispěje to k vzrůstu svatosti, lásky a pokory.

Že modlitba opravdová mnoho zmůže, vidíme z biblických i jiných příkladů. Eliáš nám to dosvědčuje. (I. Král. 17, 1 — 18, 41-45). Eliáš se modlil, aby nepršelo, a nepršelo tři roky a šest měsíců, a zase se modlil a vydalo nebe déšť. „Ano, ale Eliáš byl prorok", namítne snad někdo. Tak nesmíme smýšlet! Tutéž námitku měli za dnů apoštolů, a co praví ap. Jakub? Tvrdí, že „Eliáš byl člověk týmž bídám poddaný jako i my", a dává nám ho právě za příklad opravdového, usilovného modlitebníka. (Jak. 5,17).

Jan Knox byl znám co mocný modlitebník, takže ukrutná královna Marie říkávala, že jeho modliteb se bojí více, nežli všech evropských armád dohromady. Jeho mocné modlitby za osvobození vlasti připravily ho často o spánek. Jedné noci, když se s několika přáteli modlil v zahradě, pojednou cítil, že vysvobození přišlo. Nemohl říct co se stalo, ale věděl, že modlitby jsou vyslyšeny. Nejbližší zpráva zvěstovala jim smrt královny Marie.

Slyšel jsem vyprávěti jednoho faráře následující událost: „V jistém městě nebylo po mnoho let žádného probuzení; církev se skoro rozešla, mládež byla neobrácena. V zastrčeném koutě města žil starý kovář, který koktal tak, že ho bylo těžko poslouchat. Jednou v pátek, když byl sám v dílně, byl velmi rozrušen nad smutným stavem církve. Jeho úzkost tak stoupala, že byl nucen odložit práci, uzamknouti dvěře a strávit odpoledne na modlitbách, až dosáhl vítězství.

V neděli prosil kazatele, aby se konalo po službách Božích zvláštní shromáždění. Po delším váhání kazatel svolil, ačkoliv se obával, že málokdo se zúčastní, a ohlásil schůzi v jednom velkém soukromém domě. Sešlo se jich však více, nežli dům mohl pojmuti. Všichni se chovali tiše, až; jeden hříšník propukl v pláč a prosil, může-li se někdo modlit, aby se modlil za něj. Po něm následoval druhý, třetí atd., až ze všech částí města se našly duše velice znepokojené. Zvláštní bylo, že všichni byli znepokojeni právě od té chvíle, kdy se onen kovář modlil ve své dílně. Následovalo mocné probuzení. Tak dosáhl tento starý koktající muž vítězství jako Jákob, když bojoval s Bohem.

Mnoho modliteb je ztraceno, poněvadž lidé, i když mají tyto Duchem svatým vzbuzené touhy, nesetrvávají na modlitbách a nesledují jich. Najdete-li tyto svaté touhy v duši, neuhašujte Ducha, nerozptylujte se na jiné předměty! Dejte se vésti Duchem, až dospějete k modlitbě opravdové, která mnoho zmůže.

Bez Ducha modlitby kazatel málo vykoná. Někdy mohou jiní vyprositi na jeho práci požehnání, ale kazatelé, kteří sami Ducha modlitby mají, dosáhnou největších úspěchů. Ale duch modlitby se žádá nejen na kazateli, ale i na církvi. (Ez. 36,37.)

Táži se vás: Chcete tak činiti? Zrevidovali jste své hříchy, vyznali jste je a odstranili všechny z cesty, jak jsem vás žádal? Můžete se nyní modlit? Budete nyní vysílati usilovné, opravdové modlitby, aby Duch Boží sestoupil na nás?

Modlitba víry.

„Zač byste koli modléce se prosili, věřte, že vezmete, a stane se vám.“

Marek. 11:24.

Posledně mluvil jsem o modlitbě, která mnoho zmůže, zmínil jsem se jen krátce o víře při modlitbě. Dnes chci mluvit obzvláště o modlitbě víry.

Víra jest nezbytnou podmínkou opravdové modlitby. Je možno předkládati tužby a přání, aniž by se víra obzvláště uplatnila. Bůh může ve své lásce k nám splnit naše tužby a přání, ale ne vlastně přímo jako odpověď na naše modlitby. Dnes chci mluvit o víře, která zajišťuje odpověď a která dosáhne určitě toho, oč prosebníku šlo. Apoštol Jakub praví: „Jestliže pak komu z vás nedostává se moudrosti, žádejž ji od Boha... i budeť dána jemu. Žádejž pak důvěrně, nic nepochybuje. Nebo kdož pochybuje, podoben jest vlnám mořským, kteréž vítr sem i tam žene a jimi zmítá.“ (Jak. 1, 5—6.)

Musíme věřiti, že obdržíme ne něco, cokoliv, ale onu věc, za kterou jsme prosili. „Zač byste koli modléce se prosili, věřte, že vezmete.“ Nesmíme si mysliti o Bohu, když Ho žádáme za rybu, že dá nám hada; nebo když prosíme o chléb, že dá nám kámen. Modlí-li se někdo za obrácení svých dětí, zdaž se má spokojiti tím, že snad jeho děti nebo něčí cizí se obrátí, to že není jisté, či děti? Takové nesmysly zneuct'ují Boga.

Kdy se můžeme modlit modlitbou víry? Nemáme právo věřiti, že se něco stane, nemáme-li k tomu důvodů. Smíme věřiti, že obdržíme to, co zaslíbil Bůh přímo ve Svém slově, na příklad: Když Pán řekl, že Otec nebeský dá Ducha svatého těm, kteří Ho prosí, nemáme právo připustiti zde nějakou pochybnost. Modlití se: „Pane, dej nám Ducha svatého“, a připojovati k tomu: „je-li to vůle Tvá“, znamená urážeti Boga a viniti Ho z neupřímnosti. Je to totéž, jako kdybychom řekli: „Ó, Bože, miníš-li to doopravdy, co zde

zaslibuješ, dej nám, zač prosíme." Nově obrácená dívka, která svůj nesouhlas s takovými pochybovačnými modlitbami sdělila svému duchovnímu, byla jím napomenuta, protože on takové modlitby připouštěl. S bolestí mu odpověděla: „Nemohu s vámi o tom disputovat, ale zdá se mi, že takové modlení jest špatné a zneuctívá Boha“ — a odešla se slzami. Duchovní přemýšlel o tom, poznal svou chybu, sdělil to své církvi, a jakmile přestali přidávati k prosbě za vylití Ducha svatého takové „jestli“, přišel mocný Duch modlitby na celou církev a následovalo veliké probuzení. Smíme věřiti každému zaslíbení Božimu. Bible je plná zaslíbení, a v jakémkoli postavení se dítko Boží nachází, všude připravil mu Pán nějaké zaslíbení, ať přímé nebo všeobecné, které by se přesně na jeho případ hodilo.

Je-li z proroctví jasno, že něco s určitostí přijde, jsme povinni tomu věřiti a vysílati modlitby víry. Naší povinností je, ptáti se na Písma, studovati, a o čem se přesvědčíme, podle toho jednati. Daniel hledal a porozuměl z knih (Písma), že se vyplní zpuštění Jerusalema sedmdesátého léta. Nespokojil se tím, ale začal se modlit, postit, prosit s vírou, až byl ujištěn, že ho Pán vyslyšel. Když Duch svatý je v nás a probouzí v nás mocné touhy po nějakém požehnání, jsme povinni modliti se za to s vírou. Pavel píše v 8. kapitole k Řím.: „Ano také i Duch nápomocen jest mdlobám našim. Nebo zač bychom se měli modliti, jakž by náleželo, nevíme, ale ten Duch prosí za nás lkaním nevypravitelným.“ Pán neklame svých dítek. Vybízí-li nás Jeho Duch k modlitbám za určitou věc, pak nám miní onu věc dáti, a ne něco jiného.

Někomu snad činí obtíže modlitba Pána Ježíše v Getsemane. Někteří se táží, byla-li modlitba Jeho vyslyšena, když prosil, aby kalich odešel od Něho. Já v tom potíží nevidím; kalich, za jehož odstranění Pán prosil, byl odňat od Něho. Na to se vztahuje, co praví ap. Pavel k Žid. 5, 7.: „Kterýž za dnů těla svého modlitby a ponížené prosby k tomu, kterýž ho mohl zachovati od smrti, s křikem velikým a slzami obětoval, a vyslyšán jest v tomto strachu.“ Někteří myslí, že prosil, aby byl vysvobozen od smrti kříže! Ale bál se kdy Ježíš kříže? Nikdy! Na to přišel na svět, aby umřel na kříži, a nikdy se před tím nechvěl, nýbrž bál se, že umře v zahradě getsemanské dřívě, nežli přijde ke kříži, a že svou úlohu nedokoná. Břímě tísnící Jeho duši bylo tak veliké a způsobilo mu takový zápas, že se cítil na pokraji smrti. Jeho duše byla smutná až k smrti. (Mat. 26, 38.) A tu se mu ukázal anděl, posiluje Ho. (Luk. 22, 43.) Obdržel právě to, zač prosil; jako jednou řekl: „Vím, že mne vždycky i slyšíš.“

„Jak k tomu dojdu, abych se takto mohl modliti?“ táží se lidé často. Mám říci: „Tak, teď se budu modliti za to a za to s vírou?“ Ne, takovým způsobem nebývá srdce lidí pohnuto k modlitbám. Mohli byste zrovna tak říci: „Tak, teď si vyvolám nějakého ducha z onoho světa.“

Musíte nejdříve míti důkazy, že Bůh vám chce věc tu dáti, jak to učinil Daniel, když se modlil modlitbou víry. Hledal v knihách. Nesmíte nechat Bibli ležet a čekat, až vám Bůh zjeví svá zaslíbení. „Ptejte se na Písma“, hledejte v nich a najdete buď všeobecné nebo zvláštní zaslíbení nebo proroctví, o něž se můžete opřít. Prohledejte svou Bibli a najdete ji plnou zaslíbení, kterých se smíte vírou držet.

V jednom západním městě novoyorského státu bylo probuzení. Jistý farář navštívil ono místo a slyšel mnoho mluviti o modlitbě víry. Dival se na to docela odlišně. Šel si promluvit s tamějším farářem. Tento ho v lásce požádal, aby šel domů, vzal si Nový zákon, vyhledal místa o modlitbě a šel s tím ke svým jednotlivým modlícím se členům a tázal se jich, jak oni těm místům rozumějí. Učinil tak a shledal, že oni ve své prostotě pojímali je a věřili jim přesně tak, jak bylo v Písmě psáno. To se ho dotklo; a protože jim tato zaslíbení předkládal, byl probuzen v nich Duch modlitby, a probuzení následovalo.

Mohl bych jmenovati mnoho, těch, kteří zkoumali v Bibli tuto věc a nežli s tím byli hotovi, naplnil je Duch modlitby. Zkuste to i vy!

Rozmnožujte požehnané touhy, které se budí ve vašem srdci! Kdybyste byli v nebezpečí před zmrznutím a měli jedinou jiskerku ohně, jak opatrně byste s ní zacházeli! Máte-li touhu po požehnání, byt sebemenší, nezmařte ji, ale rozněcujte ji v sobě!

Na modlitbách musíme vytrvat. To není modlitba víry, modlíme-li se jednou a přestaneme. Daniel se modlil 21 dní a neustal, až měl odpověď. (Dan. 9). Obrátil tvář svou k Pánu Bohu, hledaje Ho modlitbou a pokornými prosbami v postu, žízni a popelu. To činil po tři týdny. Proč mu neodpověděl Pán dříve? Bůh poslal anděla s poselstvím, ale ďábel mu bránil po celou tu dobu. Čemu nás učí Pán v podobenství o vladaři nepravém (Luk. 18) a o onom muži u Luk. 11, 5-8? Že odpovídá Bůh na modlitby „nezbedné“. „A což by pak Bůh nepomstil vyvolených svých, volajících k němu dnem i nocí?“

Úplné vydání a zasvěcení se Bohu jest nezbytné k modlitbě víry. Musíš žít život svatosti a zasvětit Bohu vše: čas, nadání, vliv, vše co máš a jsi, aby všechno bylo úplně Jeho. V životopisech mužů víry vyniká skutečnost, že obnovovali svou smlouvu s Bohem a znovu se Mu vydávali, a kdykoliv tak učinili, požehnání následovalo vždy okamžitě.

Kráčíme-li každý den s Bohem, jsme-li naplněni Jeho Duchem, budeme mít mnoho látky, zač se modlit. Dostaneme Ducha modlitby v takové míře, kolik jen tělo naše snese. Jeden muž mi řekl: „Umírám nedostatkem síly k modlitbě. Tělo mé je vysíleno pod tou tíží, nemohu se zdržeti od modlitby, musím se modlit!“ Viděl jsem ho modliti se, jakoby činil nebi násilí, ale pak jsem viděl i požehnání, které přišlo určitě jako odpověď na jeho prosby. Mám vám říci, jak zemřel? Modlil se stále víc a víc, brával si mapu světa před sebe, prohlížel jednotlivé země a modlil se za ně, až vydechl, ve svém pokoji, modle se. Blahoslavený muž!

Chtěl bych vám dáti několik otázek: Víte, co je to modlitba víry? Modlili jste se kdy takovým způsobem? Modlili jste se kdy, až jste byli ujištěni, že jste vyslyšeni, až jste cítili ten pokoj v Bohu, tu důvěru, jako byste viděli Boha sestupujícího z nebe, aby vám to dal? Jestli ne, zkuste svůj stav! Jak můžete žít bez modlitby víry? Člověk by myslel, že to nesnesete. Znal jsem otce, který měl podivné názory na modlitbu víry. A všechny jeho děti vyrostly, aniž by se kdo z nich obrátil. Konečně jeden syn onemocněl na smrt. Otec se

modlil, ale synu bylo stále hůře. Otec se stále modlil a jeho úzkost byla nepopsatelná. Na uzdravení nebylo již naděje, ale konečně vylil otec celou duši svou a pak prosil tak, že nemohl být odmítnut, až dosáhl pojednou jistoty, nejen že jeho syn bude živ, ale že se i obrátí; a nejen on sám, i celá rodina že se obrátí. Když přišel domů, sdělil překvapené, rodině, že jeho syn zůstane na živu. „Ano, nezemře a ani jedno z dětí mých nezemře v hříších svých“. A všechny jeho děti se pak obrátily. Modlíte se také tak? Víím, že se děti některých rodičů obrátí někdy v odpověď na prosby někoho jiného. Ale smíte tak žít? Troufáte si svěřovat je modlitbám jiných, když Bůh vás volá k tomu, abyste své vlastní děti v tom podepřeli?

Příprava ku přijetí Ducha svatého.

Je třeba se zkušovati, mám-li či nemám-li Ducha svatého, a proč ho nemám.

1. *Snad je tvůj křesťanský život jen povrchní.* Modlitby tvé nejsou dost opravdové a upřímné. Všechna tvá pobožnost jest jen formální, aniž jest tvé srdce zaujato, a stejně i ve styku s lidmi jsi neupřímný; a tak činiš věci, kterými jest Duch Boží zarmucován, a nemůže tudíž v tobě přebývati.

2. *Mnozí křesťané jsou lehkomyšní* a v takovém srdci Duch svatý, který jest nanejvýš vážný a důstojný, nemůže přebývati, neboť nemůže snést lehkomyšlnost a povrchnost.

3. *Jiní jsou opět pyšní a marniví.* Příliš dají na módu, přepych, pohodlí, takže není divit, že Ducha svatého nemají. Tito lidé se často ještě tomu diví a nechápou, proč je jejich náboženství neuspokojuje.

4. *Opět jiní lpí příliš na statcích tohoto světa* a jsou žádostiví peněz, takže nemohou Ducha svatého obdržeti. Jejich mysl jest zaujata příliš světem a zbohatnutím. Dopouštějí se křivd a nespravedlností, zkracují mzdy služebníkův a dělníků pro ně pracujících. Jsou-li v jejich okolí finančně slabší lidé, jako maloobchodníci, maloživnostníci nebo začátečníci, nepřejí zdárnému rozvoji jejich podniku. Nemají také smyslu pro podporu království Božího. Samá sobeckost ovládá jejich mysl a srdce. Není možné, aby se Duch svatý k nim sklonil.

Mohou to býti často jen malé nesprávnosti, jež se mnohým zdají býti nepatrnými přestupky. Tak například vydavatel křesťanského časopisu může býti velmi poškozen, necítí-li jeho čtenáři dosti závaznosti a zodpovědnosti a nemají-li dost citlivé svědomí, aby časopis správně předpláceli. Takto mohou vydavatele velice poškoditi. Všichni, kteří zavinili tuto škodu svou nedbalostí a nesvědomitostí, pocítí, že Duch Boží ani takovéto věci nepřehlídí. A co jiných malých dluhů a dloužků na úkor maloživnostníků a jiných našich bližních se zanedbává, včas nevyrovnává! Kolem nás je plno nesvědomitosti a

nepoctivosti, a všichni, kteří se jí dopouštějí, nemohou dosáhnouti radosti Ducha svatého.

5. *Jiní nevyznají všech svých hříchů a nezanechají jich.* Spokojují se s vyznáním všeobecným nebo jmenují jen tu a tam některý hřích, a to tak opatrně, aby neřekli něco více, než co jest nutně zapotřebí. Zvláště jde-li o provinění vůči bližnímu. Poznává se ihned, že vyznání to se neděje z opravdové lítosti nad hříchem, nýbrž jen proto, aby byly utišeny výčitky svědomí. Bůh jest rozhodčím a soudcem i nad každým přiznáním. Zde platí: „Kdo se poníží, bude povýšen“. Buď se opravdově pokoříte, hříchy své poctivě vyznáte a dle sil svých škody způsobené nahradíte, anebo neobdržíte Ducha svatého, Ducha modlitby.

6. *Jiní opět zanedbávají tu neb onu povinnost* a nedostanou proto Ducha modlitby. Na příklad nečte-li někdo slovo Boží a nemodlí-li se se svou rodinou, ačkoliv je si vědom, že to má činiti, ne dosáhne Ducha modlitby. Někde je vnitřně pohádán k službě na vinici Páně, dá se však vésti svými světskými plány; ten se bude marně modliti za vedení a pomoc Boží. Jiný by měl veřejně vyznati svou víru a dáti svědectví o tom, co dobrého učinil mu Pán; ale zamlčí to, čímž Ducha Božího zarmoutí a zase ztratí. Zůstane pravidlem: Nezanedbat ani jedné povinnosti! Nebo dokud nenapravíme, co jsme zanedbali, nedosáhneme Ducha modlitby. Obrácená žena jest pobádána, aby vydala svědectví svému neobrácenému muži. Jestliže tak neučiní, ztratí zase přijatou milost.

V jednom duchovně mrtvém sboru začal probuzený starší napomínat, varovat a probouzet ostatní členy sboru. Duch Boží ho k tomu pobádal. Ale církevníci se na něho rozzlobili a zakázali mu to, aby prý jich neznepokojoval. A on se nechal odstrašiti a dal jim pokoj. To byl hřích. Asi po dvou letech přišel do sboru věřící cestující kazatel. Lidé se začali duchovně probouzeti; ale kupodivu, onen umlčený starší nejevilo žádného podílu na tomto hnutí. Jeho duch jako by spal. Bylo to všem nápadné, že právě on nejeví účast. Konečně se jal sám sebe zkušovati a bylo mu jasné, že to zavinil hřích, když přede dvěma lety přestal usilovati o duchovní probuzení. Proto ho Duch svatý opustil. Teprve když se opravdově před Bohem pokořil, odpustil mu Bůh a dal mu znovu oživení.

Měli bychom o tom vážně přemýšlet a zkoumati se, co je příčinou našeho duchovního úpadku. Snad si někdo dovolil pronésti nesprávný soud o svém kazateli, anebo jej zarmoutil jiným způsobem. Hospodyně neb hospodář si uvědomí, že nepěkně zacházeli s čeládkou. Jiný se pohoršil snad tím, že ten a onen nesdílel s ním téhož názoru, a domnívá se, že tím utrpěla jeho čest. Ať je to již cokoli: Zkušuj sebe sám, abys poznal, co spočívá na tvém srdci jako kletba, a neustaň, až to nalezneš! Dej si říci: Zapomenul-li jsi na některý svůj hřích, Bůh nezapomenul, a nelze jinak, musíš ten hřích nalézt a dát do pořádku.

7. *Snad jste se Duchu Božímu protivili* nebo se mu stále protivíte a nedáte se mu z hříchův obviňovati. Snad vás ranila v kázání nějaká pravda, a vy, místo abyste se pokořili, pohoršili jste se. Mnozí poslouchají rádi důtklivá, ostrá

kázání, ale jen potud, pokud se to hodí na jiné; jakmile se to však týká jich osobně, urážejí se.

8. *Snad netoužíte ani skutečně a doopravdy po Duchu svatém, sice byste Jej na modlitbách obdrželi. Prosím, rozumějte mi dobře! Velice mi na tom záleží, aby to, co pravím, bylo správně pochopeno. Velmi často se stává, že si sice lidé to a ono přejí, ale nikdy o to doopravdy neusilují. Na příklad: Někdo vidí ve výkladní skříni něco, co by rád koupil. Vejde tedy do krámu, táže se na cenu a pak uvažuje, má-li tu cenu zaplatit nebo ne, a odchází zase, aniž by co koupil. Cena se zdála velká. A tak si přejí lidé někdy Ducha svatého jen pro radost, kterou On dává do srdce. Ale jsou tu také důležité podmínky; obecenství s Bohem vyžaduje i pokání, pokoření se, lítost nad hříchy a pokorné stíšení se u nohou Ježíšových. Kdo tohoto neučiní, marně si žádá Ducha svatého. Bůh nemůže odpovědět na jeho prosby. Opravdové probuzení vyžaduje mnohou obět, kterou někteří nejsou hotovi přinést. Nechtějí odložit různé věci; cítí, že by museli vésti jiný život, kdyby přišel Duch svatý do jejich srdcí. Museli by zanechat světa, možná, že opustit i mnohé přátele a vyznat všelijaké hříchy. A nežli by na to přistoupili, raději Ducha svatého oželi a nestojí o Něho. A On také nikdy do takových srdcí nevejde.*

9. *Nemáte Ducha svatého, protože za Něj neprosíte. Anebo prosíte-li, zanedbáváte věci, kterým máte učiniti místo ve svém srdci, anebo děláte věci, které nesouhlasí s prosbou o Ducha sv.; anebo blíží-li se na vaši prosbu Duch sv., zarmucujete Jej svou neoprávněností a neposlušností, že ihned zase odchází. Všimněme si, jak velké viny se dopouštějí ti, kteří nemají plnosti Ducha.*

1. *Vina vaše je právě tak velká, jako autorita Boží, která vám přikazuje, abyste přijali plnost Ducha svatého. (Skut. ap. I, 8.) Neposlouchati tohoto Božího přikazu jest právě tak zlé jako přestoupení kteréhokoli přikázání z desatera. Považte jen, jak málo lidí na to myslí, a svědomí je nepokojí výčitkami, že nemají Ducha svatého. Při tom se mají ještě za dobré křesťany, navštěvují shromáždění, modlitební hodiny, zúčastňují se večere Páně a dělají to tak po léta, aniž by se znepokojovali nad tím, že nepřijali Ducha svatého. Což nevidíte, že Bůh, kterýž řekl: „Neopíjejte se vínem“, praví též: „ale naplnění buďte Duchem?“ (Ef. 5,18). Připustíte zajisté všichni, že zloděj a vražedník není skutečným křesťanem. Proč? Poněvadž se Bohu protiví. Nechtěli byste míti nic společného se zlolejcem nebo opilcem, který by se považoval za člověka duchovně správného. Poděkovali byste se, kdyby takový člověk byl členem staršovstva aneb kdyby zástup takových lidí tvořil sbor. A přece všichni tito lidé nejsou ani o vlas neposlušnější vůči Bohu nežli vy, kteří žijete bez Ducha Svátého a odcizujete se Bohu.*

2. *Velikost vaší viny se měří dále měrou dobra, jež byste mohli vykonati, kdybyste se dali naplniti Duchem svatým. Vy, starší sboru, učitelé nedělní školy a členové církve, co dobrého byste mohli vykonati, kdybyste se dali naplniti Duchem svatým! Zkušujte svou vinu dle toho, že Ducha svatého nemáte. Je tu veliké zaslíbení, jehož byste byli účastni, kdybyste své povinnosti učinili zadost. Jste zodpovědní nejen Bohu, ale i celému sboru za škodu, kterou jste tím zavinili.*

3. *Vinu svou měřte ještě dle toho zlého, jemuž se mohlo zabránit, kdybyste byli měli Ducha svatého.* Děláte křesťanství hanbu; jste církvi i světu kamenem úrazu, a dle toho, jaký vliv byste mohli mít, stává se vina vaše tím větší. Den soudu to vše zjeví.

Jaképak budou důsledky přebývání Ducha sv. ve vás?

1. *Budete nazýváni výstředními,* a to snad právem. Nepoznal jsem nikoho, kdo po naplnění Duchem sv. by nebyl nazýván výstředním. Tací lidé se opravdu velice liší od ostatních. Není divu, má-li člověk Duchem sv. naplněný při sobě jisté zvláštnosti. Nalézají se pod zcela jiným vlivem, má jiné názory, jedná dle jiných pohnutek a je řízen jiným Duchem, často jsem slyšel o tom neb onom úsudek: „Je to dobrý muž, ale trochu výstřední. Zpravidla jsem shledal, že to byli lidé věřící, naplnění Duchem svatým. Buďte na to připraveni, že budete u lidí považováni za přepjatce. Ovšemže jest i mnohá výstřednost, která se nedá odůvodnit plností Ducha sv.; před takovou chraň nás Pán!

2. *Přijali-li jste plnost Ducha sv., může se stát, že vás budou lidé považovati za blázny.* My považujeme lidi za blázny tehdy, když jednají jinak, než uznáváme za rozumné, anebo když vynášejí úsudky, na něž nemají práva. Ap. Pavel byl považován u lidí za blázna proto, že nechápal jeho duchovního stanoviska. Festus myslel, že Pavla přivedlo k bláznovství mnohé jeho umění, ale Pavel odvětil: „Neblázním, výborný Feste!“ (Skut. ap. 26, 25.) Jednání jeho bylo tak zvláštní, že Festus nemohl jinak usuzovati, než že Pavel blázní. Ve skutečnosti byl Pavel tak proniknut Duchem sv., že z té duše pro Pána horoval, čemuž posluchači nerozuměli a nechápal ho. Není to tedy nic neobyčejného. Mnozí věřící působili na světské lidi, kteří neznali vedení Ducha Božího, takovým dojmem, že smýšleli o nich jako o pomatených. Není divu, neboť tělesný člověk nechápe těch věcí, kteréž jsou z Ducha Božího. (I. Kor. 2, 14.) Musíte tedy býti připraveni na takovýto úsudek světa, a to tím spíše, čím méně jste s ním spojeni a čím více chodíte s Bohem.

3. *Máte-li Ducha sv., budete znepokojováni, ba i velmi úzkostliví nad stavem církve a hříšníků.* Klamou se ti, kteří prosí za Ducha sv., aby jeho pomocí dosáhli nerušené blaženosti. Jen čtete Bibli a poznáte, že proroci a apoštolé bývali stísněni nad stavem církve a světa. Apoštol Pavel píše: „Vždycky mrtvení Pana Ježíše na těle nosím“ - „umírám na každý den.“ Zažijete, co je to mít účastnost v utrpeních Kristových a co znamená býti křtěním křtem, kterým, byl Kristus křtěn. O jak Mu působil vždy bolest smutný stav hříšníků, v němž se nalézali.

4. *Nejednou se též pozastavíte a zaboolestníte nad stavem kazatelů evangelia.* Před několika lety jsem se setkal se ženou, která patřila do jedné zdejší církve. Otázal jsem se jí na duchovní stav zdejších sborů. Nechtěla s pravdou ven, ale z několika poznámek, které se slzami v očích učinila, vyšlo najevo: „Ach; zdá se, že naši duchovní jsou obklíčeni mráкотou!“ Dojem tento mají duchovně živí křesťané často a přivádí je to k slzám. O jak mnozí kazatelé zůstávají zpátky za členy svých sborů! To je těžce pociťovaná bída nynější doby. Tito pracovníci v království Božím nejsou sami dost duchovně založeni,

proto nemohou duším ve sboru sloužiti, raditi pomáhati, posilovati a vésti je v mdlobách a pokušeních, aby neuvázli v labyrintu je obkličujícím. Žádný kazatel nemůže vésti sbor dále, než se dostal on sám. Nedosáhne-li osobně zmocnění shůry, uvázne jeho sbor na mrtvém bodě, z něhož se nehne. Snad bude kázat ještě pravdu evangelia. To dovede i neobrácený. Ale aby probouzel svědomí, aby zvěstovaná jím pravda pronikala duše, to se nestane, jak víme ze zkušenosti. Ach, co je tu překážek, příčin duchovního úpadku, nad nimiž musí vzdychati církev Kristova!

5. *Přijali-li jste plnost Ducha svatého, počítejte s tím, že přijde na vás protivensství* jak ze strany církve, tak i ze strany světa a snad nejvíce od těch od nichž byste se toho nejméně nadali. Tak to bylo již za doby prvotní církve. Kdo touží po spojení s Pánem v Duchu svatém, bude mít protivensství a to třeba i od starších sborů, ba možné, že od samého kazatele.

6. *I ďábel podnikne na Vás jistě řadu zuřivých útoků.* S vlažnými, světu podobnými křesťany nemá nikdy mnoho práce. Vždyť oni nemají porozumění pro vnitřní pokušení a snad se jen usmívají, hovoří-li se o tom. A proto je satan nenapadá. Nepřekáží mu a on jim také ne. Zato ale ví, že křesťané, naplnění Duchem svatým, mohou mu nesmírně škoditi, a proto je s nimi v ustavičném boji. Jaký div, když potom přicházejí na ně pokušení, jichž před tím ani neznali, na příklad myšlení rouhavá, Boha zapírající, zlá našeptávání, hraničící někdy až na pokraji zoufalství.

7. *Snad budete muset vésti nejtěžší boje s vlastním „já“*, a to větší zápasy, než kdykoliv dříve. Naše vlastní zkažená přirozenost se bude neustále vzpírat Bohu, neboť jest psáno: „Tělo žádá proti Duchu a Duch proti tělu.“ (Gal. 5, 17.) Někdy propukne tato přirozená zkáza tak mocně, že se dítko Boží až zalekne. Vyprávěl mi jeden kazatel, že měl ve svém sboru opravdu věřícího a duchovního člena, který býval i do půlnoci na kolenou a se slzami bojovával s nepřítelem, který se tak násilně dobýval do jeho srdce, že se mu chvílemi zdálo, jako by už bylo vše ztraceno. Jeho vlastní srdce se mu stávalo nebezpečným nepřítelem. Ó jak je tu zapotřebí bdělosti!

8. *Ale budete mít pokoj s Bohem.* Byť byli i mnozí neupřímní křesťané, hříšníci, celý svět i ďábel proti vám, jeden je s vámi, a to jest Bůh. Vy, kteří jste povoláni, abyste procházeli takovými boji, kteří se slzami voláte a bojujete, že vám chce již srdce puknouti, potěšujte se tím, že bude jako potok pokoj váš. (Iz. 48, 8.)

9. *Dáte-li se spravovati Duchu Božímu, budete mít čisté svědomí.*

10. *Naplní-li vás Duch sv., budete užitečnými* — a není to ani jinak možné. A kdybyste byli snad i nemocni a nemohli opustiti příbytek, ani s někým promluvit, budete přece užitečnější než sta jiných křesťanů bez Ducha svatého. Znam jeden zvláštní případ. Jeden věřící muž, který byl již po léta nemocen, dostával časem od známého obchodníka dárek k ulehčení bdy. Rád by se byl svému dobrodinci odvděčil, ale nemohl. Přemýšlel tedy, co činiti, až mu přišlo na mysl, aby se modlil za spasení jeho duše. Učinil tak. Vždy horlivěji a horlivěji se za něho modlival, až milý obchodník byl znepokojen nad stavem své duše a konečně cele uvěřil. Jeho obrácení bylo

pak příčinou toho, že nastalo ve sboru velké probuzení a mnozí se pod vlivem jeho svědectví obrátili. Po smrti tohoto modlitebníka jsem navštívil jeho ženu, která mi dala nahlédnouti do zápisníku svého muže. Tam jsem četl: „Nalézám se ve spojení s 30 faráři a jejich sbory.“ Pak bylo poznamenáno, kdy a v kterou hodinu se za ten a onen sbor modlíval. — A jaké byly toho výsledky? Na všech těchto místech nastalo probuzení. Muž ten vykonal ve své těžké nemoci dílo, jehož všichni křesťané dle jména dohromady nevykonali.

11. *Jste-li Duchem sv. naplněni, nebude vás znepokojovati, budou-li lidé proti vám.* Vidím-li, že se někdo hněvá pro maličkosti, týkající se jeho osoby, jest mi to znamením, že nemá Ducha Božího. Proti Pánu Ježíši nepřátelé také mnoho brojili, ale On se o to nestaral. To nechť nám je vzorem.

12. *Budete-li naplněni Duchem sv., dostanete moudrost, kterak jednati s hříšníky,* abyste je přivedli k obrácení, aniž byste chybovali ve způsobu, jak to máte nejlépe činiti.

13. *Ani soužení vás nepřekvapí, přijde-li.* Nepozbudete v něm rozvahy ani pokoje. Osvědčíte se jako ti, kteří mají vnitřní sílu k snášení všeho.

14. *I když uzříte blížiti se smrt, budete ji spokojeně očekávati, ba rádi ji uvítáte, neboť víte, že po smrti bude vašim údělem věčná blaženost.* —

Všimněte si však ještě důsledků, které jsou známkou toho, že jste nepřijali plnost Ducha sv.:

1. Budete často v pochybnostech o svém vnitřním stavu, jste-li dítkami Božími nebo ne — a to samozřejmě, neboť jen ti, které Duch Boží vodí, jsou dítkami Božími. (Řim. 8, 14)

2. Nebudete míti jasno v nazírání na modlitbu víry, anebo na jiné základní pravdy slova Božího.

3. Nemáte-li Ducha svatého, budete se urážeti na těch, kteří Jej mají, a jejich jednání budete považovati za nemístné.

4. U nevěřících ač tělesných lidí budete ve vážnosti.

5. Budete žít v obavách, abyste nevyvolali, u lidí dojem, že jste fanatikové.

6. Uzříte-li přípravy k duchovnímu probuzení budete se nepokojiti a, varovati horlivě před novotami.

7. Učiníte, svým životem křesťanství hanbu; bude se vám stále nedostávati hlubší známosti a porozumění pro Písma svatá; a skončíte — nedosáhnete-li ještě milosti a Ducha svatého (Řim. 8, 16) — ve: věčném zahynutí.